

Henkilö- ja matkavakuutus

Voimassa 1.1.2011 alkaen

Tähän vihkoon on koottu henkilö- ja matkavakuutuksen sekä määräaikaisen ryhmähenkilösopimuksen vakuutusehdot.

Henkilö- ja matkavakuutus sopimukseen ovat valittavissa seuraavat henkilövakuutukset:

- yksityistapaturmavakuutus (täysajan ja lapsen tapaturmavakuutus sekä urheiluvakuutus)
- lapsivakuutus ja
- matkustajavakuutus.

Lisäksi matkavakuutukseen on valittavissa matkatarveta- ja matkavastuuvakuutus.

Määräaikaiseen ryhmähenkilösopimukseen voi valita ryhmätapaturmavakuutuksen.

Henkilö- ja matkavakuutuksista tehdään yksi sopimus eli henkilövakuutus sopimus. Henkilövakuutus sopimuksen ja määräaikaisen ryhmähenkilösopimuksen sisältö määräytyy vakuutus kirjan, Henkilö- ja matkavakuutusehtojen ja Yleisten sopimusehtojen mukaan. Vakuutus kirjaan on merkitty vakuutus sopimukseen valitut vakuutukset, niiden yksilölliset tiedot kuten esimerkiksi vakuutetut, vakuutusturvan laajuus sekä vakuutuksen päättymisikä.

1	Vakuutetut ja korvauksen saaja	3
1.1	Vakuutetut	3
1.2	Korvauksen saaja	3
2	Vakuutuksen voimassaolo	3
2.1	Voimassaoloalue ja -aika	3
2.2	Voimassaolo urheilutoiminnassa	3
2.3	Vakuutuksen päätyminen	4
2.4	Pienin perittävä maksu vakuutuskaudelta	5
3	Ydinvahinko, sota ja rikollinen toiminta	5
4	Vakuutuksen indeksisidonnaisuus	5
Yksityis-, urheilu- ja ryhmätapaturmavakuutus		5
1	Korvattavat vakuutustapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen	5
1.1	Tapaturma	5
1.2	Muut korvattavat vakuutustapahtumat	5
1.3	Rajoitukset vakuutustapahtuman korvattavuuteen	5
2	Korvaukset	6
2.1	Rajoitukset korvausten maksamiseen	6
2.2	Korvaus hoitokuluista	6
2.3	Päiväkorvas	7
2.4	Haittakorvas	7
2.5	Kuolemantapauskorvas	7
Lapsivakuutus		7
1	Vakuutuksen voimaantulo	7
1.1	Vakuutus syntyvälle lapselle	7
1.2	Vakuutus syntyneelle lapselle	7
2	Korvattavat vakuutus- tapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen	7
2.1	Tapaturma	8
2.2	Muut korvattavat vakuutustapahtumat	8
2.3	Rajoitukset vakuutustapahtuman korvattavuuteen	8

3	Korvaukset	8	Yleiset sopimusehdot	20	
3.1	Sairauden ja tapaturman hoitokulut	8	1	Eräät keskeiset käsitteet	20
3.2	Haittakorvaus	9	2	Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä	20
3.3	Kuolemantapauskorvaus	10	3	Tapiolan vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo	21
	Matkavakuutus	10	4	Vakuutusmaksu	21
	Matkustajavakuutus	10	5	Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana	22
1	Korvattavat vakuutustapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen	10	6	Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntyminen	23
1.1	Matkasairaus	10	7	Vakuutustapahtuman aiheuttaminen	24
1.2	Matkatapaturma	10	8	Samastaminen vahinkovakuutuksessa	25
1.3	Muut korvattavat vakuutustapahtumat	10	9	Syyntakeettomuus ja pakkotila	25
1.4	Rajoitukset vakuutustapahtuman korvattavuuteen	11	10	Edunsaajamääräys henkilövakuutuksessa	25
2	Korvaukset	11	11	Korvausmenettely	25
2.1	Rajoitukset korvausten maksamiseen	11	12	Vakuutus korvaus vahinkovakuutuksessa	26
2.2	Matkasairauden ja matkatapaturman hoitokulut	11	13	Muutoksenhaku Tapiolan päätökseen	26
2.3	Matkan peruuntuminen	12	14	Tapiolan takautumisoikeus	27
2.4	Matkalta myöhästyminen	13	15	Vakuutus sopimuksen muuttaminen	27
2.5	Matkan keskeytyminen	13	16	Vakuutus sopimuksen päätyminen	28
2.6	Päiväkorvaus tapaturman aiheuttamasta työkyvyttömyydestä	14	17	Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa	29
2.7	Korvaus tapaturman aiheuttamasta haitasta	14		Vahinkotietojen käsittely	30
2.8	Kuolemantapauskorvaus	14			
	Matkatavaravakuutus	15			
1	Vakuutettu omaisuus	15			
2	Korvattavat vakuutustapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen	15			
2.1	Matkatavaran vahingoittuminen	15			
2.2	Matkatavaran myöhästyminen	15			
2.3	Muut kustannukset	15			
3	Suojeluohjeet	16			
4	Korvaukset	16			
4.1	Korvauksen hakeminen	16			
4.2	Korvauksen määrän laskeminen	16			
	Matkavastuuvakuutus	17			
1	Korvattavat vakuutustapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen	17			
1.1	Toiselle aiheutettu vahinko	17			
1.2	Lapsen aiheuttamat vahingot	17			
1.3	Koiran aiheuttamat vahingot	17			
1.4	Rajoitukset korvattavuuteen	17			
2	Vahingon selvittäminen	18			
2.1	Tapiolan velvollisuudet	18			
2.2	Vakuutetun velvollisuudet	18			
3	Korvaukset	19			
3.1	Vahingonkorvaus	19			
3.2	Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset	19			
3.3	Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut	19			
3.4	Korvauksen määrä	19			
3.5	Yhteisvastuullisuus	19			
3.6	Sopimus vahingonkorvauksesta	19			
3.7	Arvonlisävero	19			

1 Vakuutetut ja korvauksen saaja

1.1 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuskirjaan merkityt henkilöt tai vakuutuskirjassa määritellyn henkilöryhmään kuuluvat henkilöt.

Matkustajavakuutuksessa vakuutettuina ovat myös alle 16-vuotiaat, vakuutuskirjaan merkityn henkilön mukana matkustavat omat lapset, lapsenlapset, sisarukset ja sisarpuolet, vaikka heitä ei merkitä vakuutuskirjaan. Vakuutettuina ovat myös vakuutuskirjaan merkityn henkilön mukana matkustavat hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat muut kuin omat lapset. Samanaikaisesti mukana matkustava alle 16-vuotias henkilö voi olla vakuutettuna vain yhden Tapiolan matkavakuutuksen perusteella.

Matkatavara- ja matkavastuuvakuutuksessa ovat vakuutettuina myös mukana matkustavat, vakuutetun kanssa vakinaisesti samassa taloudessa asuvat lähiomaiset. Lähiomaiset on määritelty matkavakuutuksen yhteydessä.

Vakuutetun on asuttava vakituisesti Suomessa ja hänellä on oltava voimassaoleva Kela-kortti osoituksena Suomen asumisperusteiseen sosiaaliturvaan kuulumisesta. Jos vakuutettu oleskelee pääosan kalenterivuodesta ulkomailla, ei hän asu vakituisesti Suomessa.

1.2 Korvauksen saaja

Korvauksen saajana on vakuutettu tai muu korvaukseen oikeutettu. Kuolemantapauksessa korvauksen saajana on edunsaaja.

Edunsaajana ovat omaiset, ellei vakuutuksenottaja ole muuta määrännyt (edunsaajan määräämisestä kerrotaan Yleisten sopimusehtojen kohdassa 10). Omaisilla tarkoitetaan vakuutetun puolisoa ja perillisiä. Perillisiä ovat ensisijaisesti vakuutetun jälkeläiset, joita ovat vakuutetun lapset ja ottolapset. Puoliso on henkilö, jonka kanssa vakuutettu oli kuollessaan avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa. Avopuoliso ei ole vakuutusehtojen tarkoittama puoliso, vaan hänet tulee määrätä edunsaajaksi erikseen nimettyinä henkilöinä. Vakuutusolosuhteissa määritellään tarkemmin mitä tarkoitetaan omaisella.

Vakuutuksenottaja voi määrätä kuolemantapauskorvauksen edunsaajan ja päivärahamen saajan ilmoittamalla siitä ennen vakuutustapahtumaa kirjallisesti Tapiolalle.

2 Vakuutuksen voimassaolo

2.1 Voimassaoloalue ja -aika

Yksityistapaturmavakuutus ja lapsivakuutus ovat voimassa Suomessa ja kuuden (6) kuukauden ajan matkan alkamisesta myös Suomen rajojen ulkopuolella. Lapsivakuutuksesta korvataan sairauden hoitokuluina vain Suomessa annetun hoidon kuluja.

Matkavakuutus on voimassa vakuutuskirjaan merkityillä matkoilla ja alueilla.

Yksityistapaturmavakuutuksia on sekä täysajan että vapaa-ajan vakuutuksina. Täysajan tapaturmavakuutus on voimassa sekä työssä että vapaa-aikana. Vapaa-ajan tapaturmavakuutus on voimassa vapaa-aikana. Tapaturma ei ole sattunut vapaa-aikana, jos se on aiheutunut

- vakuutetun tehdessä sellaista työtä, johon liittyvät tapaturmat voidaan korvata jonkin tapaturmavakuutuslain mukaan
- vakuutetun tehdessä työtä ansiotarkoituksessa toisen palveluksessa, ammatinharjoittajana tai itsenäisenä yrittäjänä
- muussa vastaavassa toiminnassa.

Urheiluvakuutus on voimassa vain erikseen sovittuun urheilutoiminnassa. Voimassaolo määritellään vakuutuskirjalla.

Ryhmätapaturmavakuutuksen voimassaoloalue ja -aika määritellään vakuutuskirjalla.

2.2 Voimassaolo urheilutoiminnassa

2.2.1 Lapsen tapaturmavakuutus ja lapsivakuutus

Alle 16-vuotiailla henkilöillä vakuutus on voimassa urheilutoiminnassa.

16 vuotta täyttäneillä henkilöillä vakuutus ei ole voimassa urheiluliiton tai -seuran järjestämässä kilpailussa, ottelussa tai näitä varten järjestetyissä harjoituksissa tai harjoitusohjelmaan sisältyvässä muussa harjoittelussa eikä lajille ominaisessa harjoittelussa. Vakuutus ei myöskään ole voimassa kilpailussa, ottelussa tai tapahtumassa, jonka järjestäjä edellyttää osallistujalta lisenssin tai vastaavan ottamista tai vastuuvapauslausekkeen allekirjoittamista.

16-20-vuotiailla lapsen tapaturma- ja lapsivakuutus on voimassa riskialttiissa urheilulajeissa.

2.2.2 Matkustajavakuutus sekä aikuisen yksityistapaturmavakuutus

Ammattiurheilu

Vakuutus ei ole voimassa ammattiurheilussa. Ammattiurheilusta on kyse silloin, kun urheilija saa urheilemisesta palkkaa tai muuta vastiketta tai hänen on otettava urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukainen vakuutus.

Kilpaurheilu

Vakuutus ei ole voimassa urheiluliiton tai -seuran järjestämässä kilpailussa, ottelussa tai näitä varten järjestetyissä harjoituksissa tai harjoitusohjelmaan sisältyvässä muussa harjoittelussa eikä lajille ominaisessa harjoittelussa. Vakuutus ei myöskään ole voimassa kilpailussa, ottelussa tai tapahtumassa, jonka järjestäjä edellyttää osallistujalta lisenssin tai vastaavan ottamista tai vastuuvapauslausekkeen allekirjoittamista.

Kilpaurheilua varten voidaan tehdä erikseen vakuutus.

Riskialtiit urheilulajit ja toiminnot

Vakuutus ei ole voimassa seuraavissa urheilulajeissa tai toiminnoissa eikä toimintojen kertaluonteisessa kokeilussa

- voimailulajit, kuten painonnosto, voimanosto tai kehonrakennus
- taistelu-, kamppailu- ja itsepuolustuslajit, kuten nyrkkeily, paini, judo, karate tai miekkailu
- moottoriurheilulajit, kuten ralli, mikroautoilu tai motocross
- benjihyppy
- kiipeilylajit, kuten vuori-, kallio-, jää- tai seinäkiipeily
- laite- tai vapaasukellus
- nopeus- ja syöksylasku, freestylehiihto sekä las-kettelu merkittyjen rinteiden ulkopuolella
- ilmailulajit, kuten laskuvarjohyppy, riippuliito, parasailing, purjelento, ultrakevyellä tai harrasterakenteisella koneella lentäminen.

Riskialtista urheilulajia, lukuun ottamatta ilmailulajeja, varten voidaan tehdä erikseen vakuutus.

Lisärajoitukset

Tapaturma- ja matkustajavakuutus eivät ole voimassa seuraavissa toiminnoissa:

- valtameren ylittäminen veneellä
- ulkomailla asumattomille seuduille, kuten aavikolle, erämaahan, jäätikölle, viidakoon tai vuoristoon tehtävät vaellukset tai retket.

2.2.3 Urheiluvakuutus

Vakuutus on voimassa vain erikseen sovitussa urheilutoiminnassa, myös kilpaurheilussa ja siihen liittyvässä harjoittelussa.

Ammattiurheilu

Vakuutus ei ole voimassa ammattiurheilussa. Ammattiurheilusta on kyse silloin, kun urheilija saa urheilemisesta palkkaa tai muuta vastiketta tai hänen on otettava urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukainen vakuutus.

Lisärajoitukset

Vakuutus ei ole voimassa seuraavissa toiminnoissa:

- valtameren ylittäminen veneellä
- ulkomailla asumattomille seuduille, kuten aavikolle, erämaahan, jäätikölle, viidakoon tai vuoristoon tehtävät vaellukset tai retket.
- ilmailulajit, kuten laskuvarjohyppy, riippuliito, parasailing, purjelento, ultrakevyellä tai harrasterakenteisella koneella lentäminen.

2.2.4 Ryhmätapaturmavakuutus

Alle 16-vuotiailla henkilöillä vakuutus on voimassa urheilutoiminnassa.

16 vuotta täyttäneillä henkilöillä vakuutus ei ole voimassa seuraavissa urheilulajeissa tai toiminnoissa:

Ammattiurheilu

Vakuutus ei ole voimassa ammattiurheilussa. Ammattiurheilusta on kyse silloin, kun urheilija saa urheilemisesta palkkaa tai muuta vastiketta tai hänen on otettava urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukainen vakuutus.

Kilpaurheilu

Vakuutus ei ole voimassa urheiluliiton tai -seuran järjestämässä kilpailussa, ottelussa tai näitä varten järjestetyissä harjoituksissa tai harjoitusohjelmaan sisältyvässä muussa harjoittelussa eikä lajille ominaisessa harjoittelussa. Vakuutus ei myöskään ole voimassa kilpailussa, ottelussa tai tapahtumassa, jonka järjestäjä edellyttää osallistujalta lisenssin tai vastaanottamista tai vastuuvapauslausekkeen allekirjoittamista.

Kilpaurheilua varten voidaan tehdä erikseen urheiluvakuutus.

Riskialtiit urheilulajit ja toiminnot

Vakuutus ei ole voimassa seuraavissa urheilulajeissa tai toiminnoissa eikä toimintojen kertaluonteisessa kokeilussa

- voimailulajit, kuten painonnosto, voimanosto tai kehonrakennus
- taistelu-, kamppailu- ja itsepuolustuslajit, kuten nyrkkeily, paini, judo, karate tai miekkailu
- moottoriurheilulajit, kuten ralli, mikroautoilu tai motocross
- benjihyppy
- kiipeilylajit, kuten vuori-, kallio-, jää- tai seinäkiipeily
- laite- tai vapaasukellus
- nopeus- ja syöksylasku, freestylehiihto sekä las-kettelu merkittyjen rinteiden ulkopuolella
- ilmailulajit, kuten laskuvarjohyppy, riippuliito, parasailing, purjelento, ultrakevyellä tai harrasterakenteisella koneella lentäminen.

Riskialtista urheilulajia, lukuun ottamatta ilmailulajeja, varten voidaan tehdä erikseen vakuutus.

Ryhmätapaturmavakuutus ei ole voimassa seuraavissa toiminnoissa:

- valtameren ylittäminen veneellä
- ulkomailla asumattomille seuduille, kuten aavikolle, erämaahan, jäätikölle, viidakoon tai vuoristoon tehtävät vaellukset tai retket.

2.3 Vakuutuksen päätyminen

Lapsen tapaturmavakuutus ja lapsivakuutus päättyvät sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 20 vuotta. Muut vakuutukset päättyvät sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää vakuutuskirjaan merkityn iän.

Ryhmätapaturmavakuutuksen päättymisikä on kerrottu vakuutuskirjalla. Vakuutus päättyy yksittäisen vakuutetun osalta myös, kun hän lakkaa kuulumasta vakuutuskirjassa määritellyn vakuutettujen ryhmään.

Vakuutus sopimuksen päättymisestä kerrotaan tarkemmin Yleisten sopimusehtojen kohdassa 16.

2.4 Pienin perittävä maksu vakuutuskaudelta

Henkilövakuutus sopimuksesta pienin perittävä vakuutusmaksu on 6 euroa kultakin voimassa olleelta vakuutuskaudelta.

3 Ydinvahinko, sota ja rikollinen toiminta

Henkilö- ja matkavakuutus sopimukseen tai ryhmähenkilösopimukseen sisältyvästä vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- ihmisiä joukoittain vahingoittaneen, ydinreaktioon perustuvan aseiden tai laitteiden vaikutuksesta
- sodasta tai aseellisesta selkkauksesta tai palveluksesta Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtävissä. Jos vakuutettu on aloittanut ulkomaanmatkansa ennen aseellisten toimien alkamista eikä itse ole osallistunut niihin, sovelletaan tätä kohtaa vasta kun 14 vuorokautta on kulunut aseellisten toimien alkamisesta. Jos kyseessä on suursota, sovelletaan tätä kohtaa heti.
- vakuutetun rikollisesta toiminnasta.

Sodasta, aseellisesta selkkauksesta tai rauhaturvatoiminnasta aiheutuneiden vahinkojen varalle matkavakuutuksen voi saada voimaan lisämaksusta.

4 Vakuutuksen indeksisidonnaisuus

Vakuutusmäärät, mahdolliset omavastuut ja vakuutusmaksut tarkistetaan vuosittain, vakuutuskauden alkaessa kertomella tai indeksillä. Vakuutukset on sidottu työntekijän eläkelain mukaiseen palkkakertoimeen (TyEL-palkkakertoimeen), ellei vakuutuskirjaan ole muuta merkitty. Palkkakertoimena käytetään vakuutuskauden alkamista edeltävän kalenterivuoden arvoa. Matkatavara- ja matkavastuuvakuutus on sidottu vakuutuskautta vastaavan kalenterivuoden elinkustannusindeksiin.

Määräaikaista ryhmätapaturmavakuutusta ei ole sidottu indeksiin.

Yksityis-, urheilu- ja ryhmätapaturmavakuutus

1 Korvattavat vakuutus tapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen

Vakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja Yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvata sovitun

vakuutusturvan laajuudessa vakuutustapahtumasta aiheutuvia kuluja.

Yksityistapaturmavakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassa ollessa tapahtuneet tapaturmat ja muut ehdoissa erikseen mainitut vakuutustapahtumat.

1.1 Tapaturma

Tapaturmalla tarkoitetaan äkillistä tapahtumaa, joka johtuu ulkoisesta syystä ja aiheuttaa vakuutetulle ruumiinvamman hänen sitä tahtomatta.

1.2 Muut korvattavat vakuutustapahtumat

Yksityistapaturmavakuutuksesta korvataan myös vakuutetun tahtomatta sattunut hukkuminen, kaasumyrkytys, lämpöhalvaus, auringonpistos, paleltuminen, sekä vakuutetun erehdyksessä nauttiman aineen aiheuttama myrkytys.

Lisäksi yksityistapaturmavakuutuksesta korvataan

- paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunut vamma
- äkillisestä liikkeestä tai voimanponnistuksesta aiheutunut lihaksen tai jänteen venähdysvamma, jonka pääasiallisena syynä ei ole ollut vakuutetun sairaus tai ruumiinvika. Korvauksen edellytyksenä on, että lääkärihoito aloitetaan viimeistään 14 vuorokauden kuluessa vammautumisen tapahtumisesta. Korvausta maksetaan enintään kuuden viikon ajalta venähdysvamman syntymisestä. Äkillisen liikkeen tai voimanponnistuksen aiheuttaman venähdysvamman hoitokuluina ei korvata magneettitutkimusta eikä leikkaustoimenpiteitä.

1.3 Rajoitukset vakuutustapahtuman korvattavuuteen

Vakuutuksesta ei korvata vammaa tai kuolemaa, joka on aiheutunut

- vakuutetun itsemurhasta tai itsemurhayrityksestä
- vakuutetun sairaudesta, ruumiinvian tai näiden aiheuttamasta vakuutustapahtumasta
- sairauden tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritettujen leikkaus-, hoito- tai muun lääkinällisen toimenpiteen yhteydessä ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman hoitamiseksi
- myrkytyksestä, joka johtuu ravinnoksi nautitusta aineesta tai vakuutetun käyttämästä lääkeaineesta, alkoholista tai muusta huumausainesta.

Vakuutuksesta ei korvata

- vammaa, joka on aiheutunut puremisesta hampaalle tai hampasproteesille, vaikka vahinkoon olisi vaikuttanut ulkopuolinen tekijä
- vakuutustapahtumasta riippumatonta sairautta, vammaa, vikaa tai tuki- ja liikuntaelimestön rappeutumista tai suun ja hampaiden sairaudesta johtuvaa hampaiston tai hampaiden kiinnityskudosten heikentymistä, vaikka se olisi ollut oireeton ennen vakuutustapahtumaa

- akillesjänteen repeämää, nikamaväillevyn, vatsan ja nivusalueen tyrää, ellei vamma ole aiheutunut tapaturmasta, jossa tevekin kudos vaurioituisi
- vakuutustapahtuman psyykkisiä seurauksia
- tartuntatautia tai sairautta, joka on aiheutunut hyönteisen tai vastaavan pistosta tai puremasta
- välillisiä kustannuksia, kuten vaatteita, varusteita, kodinhoitokustannuksia, ravinto- ja ruokailukuluja, puhelinkuluja, ansionmenetystä tai saattajan matka- ja majoituskuluja.

2 Korvaukset

Vakuutuksesta maksetaan korvausta hoitokuluista, päiväkorvausta, haittakorvausta ja kuolemantapauskorvausta vakuutus sopimuksen mukaisesti.

Korvaukset maksetaan vakuutustapahtuman satumishetkellä voimassa olleiden vakuutusmäärien mukaisesti.

2.1 Rajoitukset korvausten maksamiseen

Jos korvattavasta vakuutustapahtumasta riippumattomat seikat ovat olennaisesti vaikuttaneet vamman syntyyn tai sen paranemisen pitkittymiseen, maksetaan hoitokuluja, päivärahaa ja haittakorvausta vain siltä osin kuin hoidon, työkyvyttömyyden tai haitan on lääketieteellisen tietämyksen perusteella katsottava aiheutuneen korvattavasta vakuutustapahtumasta.

Korvausta voidaan Yleisten sopimusehtojen mukaan alentaa, jos vakuutettu tai muu vakuutus korvaukseen oikeutettu on törkeällä huolimattomuudellaan ollut aiheuttamassa vammaa tai tapautumaa. Korvaus voidaan jättää maksamatta, jos vakuutettu tai muu vakuutus korvaukseen oikeutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

2.2 Korvaus hoitokuluista

2.2.1 Korvauksen hakeminen

Hoitokuluja korvataan siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain perusteella. Hoitokuluja korvataan tapaturmavakuutuslain, maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain, liikennevakuutuslain, perusopetuslain, sairausvakuutuslain ja potilasvahinkolain perusteella. Myös muussa lainsäädännössä on ensisijaista korvausvastuuta säänteleviä normeja. Jos hoitokulujen korvaamisesta on säädetty laissa, on korvausta haettava ensin kyseisen lain perusteella.

Korvauksen hakijan tulee hakea hoitokuluista sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset Kansaneläkelaitokselta ennen korvauksien hakemista Tapiolasta. Sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset on haettava Kelalta kuuden kuukauden sisällä kulujen aiheutumisesta. Jos oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen on menetetty, Tapiola vähentää korvauksesta sen osuuden, joka olisi maksettu sairausvakuutuslain mukaan. Korvauksen-

hakijan on toimitettava Tapiolalle Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen päätös korvauksista ja kopiot Kelalle annetuista tositteista. Ne tositteet, joista ei ole saatu Kela-korvauksia, tulee toimittaa Tapiolaan alkuperäisinä.

2.2.2 Korvattavat hoitokulut

Korvattavan vakuutustapahtuman hoidosta vakuutetulle aiheutuneet kulut korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella.

Hoitokulujen korvattavuus edellyttää, että tutkimus, hoito, lääkkeet ja lääkinnälliset välineet ovat lääkärin määräämiä ja yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen kokemuksen mukaan tarpeellisia vamman tutkimiseksi tai hoitamiseksi. Hoitokulujen on oltava kohtuullisia. Jos kulut selvästi ylittävät maan yleisen hintatason, niistä korvataan vain maan yleisen hintatason mukainen osa. Ulkomailta annettu hoito korvataan vain, kun se on lääketieteellisesti arvioituna välttämätöntä.

Hoitokuluina korvataan

- lääkärin, hammaslääkärin tai terveydenhuollon ammattihenkilöstön suorittamien tutkimusten ja toimenpiteiden kustannukset
- viranomaisen antaman luvan perusteella apteekissa myytävät lääkevalmisteet
- sairaalan hoitopäivämaksut
- enintään 10 hoitokertaa fyysikaalisen hoidon kustannuksia, ellei vakuutus kirjassa toisin mainita
- Tapiolan etukäteen hyväksymän kosmeettisen hoidon kustannukset
- matkakulut yllä mainittuihin korvattaviin hoitoihin ja tutkimuksiin, ellei vakuutus kirjassa toisin mainita
- vamman vuoksi määrätty ensimmäinen ortopedinen tuki
- näkökykyä heikentäneen vamman vuoksi määrätty ensimmäiset silmälasit
- vakuutetun käytössä olleiden ja lääkärin hoitoa vaatineen tapaturman yhteydessä rikkoutuneiden silmälasien, kuulolaitteen, irtohammasproteesin ja turvakypärän korjauskustannukset tai rikkoutuneita vastaavien jälleenhankintakustannukset. Korjaus tai jälleenhankinta on tehtävä viimeistään kahden kuukauden kuluessa tapaturmasta. Korvauksia maksetaan enintään 500 euroa tapaturmaa ja rikkoutunutta välinettä kohden.

Korvattavia hoitokuluja eivät ole

- tapaturman yhteydessä kadonneiden hammasproteesien, kuulolaitteiden tai silmä- ja piilolasien hankintakustannukset
- kulut kuntoutuksesta ja terapiasta
- kulut, jotka aiheutuvat olemisesta kuntoutus-, kylpylä- tai luontaishoitolaitoksessa
- kulut homeopaattisesta tai antroposofisista valmisteista taikka rohdos-, vitamiini-, hivenaine-, kivennäisaine- tai ravintovalmisteista.

2.3 Päiväkorvaus

Korvattavan vakuustapahtuman aiheuttamasta täydellisestä työkyvyttömyydestä maksetaan sovittu päiväkorvaus ja osittaisesta työkyvyn menetystä vastaava osa.

Työkyvyttömyys on täydellinen, jos vakuutettu on kokonaan kykenemätön tekemään tavanomaisia työtehtäviään, ja osittainen, jos vakuutettu on osittain kykenemätön tekemään niitä.

Päiväkorvausta maksetaan aikaisintaan lääkärin hoidon alkamispäivästä ja sen maksaminen päättyy viimeistään silloin, kun tapaturmasta on kulunut yksi vuosi.

2.4 Haittakorvaus

Haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka tapaturmasta aiheutuu vakuutetulle. Haittaa määritettäessä huomioidaan ainoastaan tapaturmasta aiheutuneen vamman laatu, ei vammautuneen yksilöllisiä olosuhteita, kuten ammattia tai harrastuksia. Haittaa määritettäessä ei huomioida vakuutetun niitä vikoja tai sairauksia, jotka eivät johdu tästä korvattavasta tapaturmasta.

Haitan suuruus määritetään Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön antaman tapaturmavakuutuslakiin perustuvan haittaluokituspäätöksen mukaisesti. Haittaluokitus päätöksessä vammat on jaettu vaikeusasteen mukaisesti haittaluokkiin 1- 20. Haittaluokka yksi vastaa viiden prosentin lääketieteellistä haittaa ja seuraavat luokat kukin viisi prosenttiyksikköä korkeampaa haittaa. Haittaluokka 20 vastaa täyttä 100 %:n haittaa.

Korvausta ei makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

2.4.1 Korvaus pysyvistä haitasta

Korvaus maksetaan, kun haitta on muodostunut pysyväksi, mutta aikaisintaan kun pysyvä haitta on jatkunut kolme kuukautta. Korvauksena maksetaan haittaluokkaa vastaava osa sovittu haittakorvauksesta.

Lapsen tapaturmavakuutuksesta pysyvän haitan korvaus maksetaan vasta vakuutetun täytettyä 18 vuotta, mikäli lopullinen haittaluokka on viisi (25 %) tai enemmän. Tällöin maksetaan lisäksi 18-vuotiaaksi asti vuosittain haittaluokkaa vastaava osa sovittu vuotuisesta haittakorvauksesta. Vuotuisen haittakorvaus maksetaan neljässä erässä vuoden aikana.

Jos haittaluokka vahvistetaan korkeammaksi kolmen vuoden sisällä korvauksen maksamisesta, lisäkorvauksena maksetaan haittaluokkien erotusta vastaava määrä. Myöhemmin ei korvauksen määrää tarkisteta vamman haittaluokan muuttuessa.

2.5 Kuolemantapauskorvaus

Korvattavan vakuustapahtuman aiheuttamasta

kuolemasta maksetaan sovittu kuolemantapauskorvaus. Tästä korvauksesta vähennetään saman tapaturman vuoksi maksettu pysyvän haitan kertakorvaus. Kuolemantapauskorvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun kolme vuotta on kulunut korvattavasta vakuustapahtumasta.

Lapsivakuutus

1 Vakuutuksen voimaantulo

1.1 Vakuutus syntyvälle lapselle

Syntyvän lapsen lapsivakuutuksen varaushakemus on toimitettava Tapiolaan viimeistään kolme (3) kuukautta ennen laskettua syntymäaikaa.

Vakuutus tulee voimaan lapsen syntymästä alkaen, jos Tapiola on hyväksynyt varaushakemuksen ja varausmaksu on maksettu laskun eräpäivään mennessä.

Lapsen nimi ja henkilötunnus on ilmoitettava Tapiolaan viipymättä, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluessa lapsen syntymästä. Jos lapsen henkilötietoja ei ole ilmoitettu Tapiolaan määräajassa, vakuutus katsotaan päättyneeksi. Tapiola ei tällöin palauta maksettua varausmaksua.

1.2 Vakuutus syntyneelle lapselle

Tapiolan vastuu alkaa ja vakuutus tulee aikaisintaan voimaan sinä päivänä, jona lapsi täyttää kaksi (2) kuukautta. Lapsen terveys selvitys voidaan antaa aikaisintaan, kun lapsi on kahden (2) kuukauden ikäinen.

Jos vakuutus voidaan myöntää ilman rajoitusehtoja, vakuutus tulee voimaan vakuutushakemuksen merkittynä ajankohtana, kuitenkin aikaisintaan sinä päivänä, jona vakuutushakemus on lähetetty tai annettu Tapiolalle.

Jos vakuutus voidaan myöntää vain rajoitusehdoin, Tapiola lähettää vakuutuksenottajalle tarjouksen vakuutuksesta. Vakuutus tulee tällöin voimaan, kun vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt Tapiolalle ilmoituksensa tarjotun vakuutuksen hyväksymisestä.

2 Korvattavat vakuutus- tapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen

Vakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja Yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvata sovittu vakuutusturvan laajuudessa vakuustapahtumasta aiheutuvia luuja.

Lapsivakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassa ollessa aiheutuneita sairauden hoitokuluja, tapahtuneita tapaturmia ja muita ehtoissa erikseen mainittuja vammoja.

2.1 Tapaturma

Tapaturmalla tarkoitetaan äkillistä tapahtumaa, joka johtuu ulkoisesta syystä ja aiheuttaa vakuutetulle ruumiinvamman hänen sitä tahtomatta.

2.2 Muut korvattavat vakuustapahtumat

Lapsivakuutuksesta korvataan myös vakuutetun tahtomatta sattunut hukkuminen, kaasumyrkytys, lämpöhalvaus, auringonpistos, paleltuminen, sekä vakuutetun erehdyksessä nauttiman aineen aiheuttama myrkytys.

Lisäksi lapsivakuutuksesta korvataan

- paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunut vamma
- äkillisestä liikkeestä tai voimanponnistuksesta aiheutunut lihaksen tai jänteen venähdysvamma, jonka pääasiallisena syynä ei ole ollut vakuutetun sairaus tai ruumiinvika. Korvauksen edellytyksenä on, että lääkärinhoito aloitetaan viimeistään 14 vuorokauden kuluessa vammautumisesta. Korvausta maksetaan enintään kuuden viikon ajalta venähdysvamman syntymisestä.

2.3 Rajoitukset vakuustapahtuman korvattavuuteen

Vakuutuksesta ei korvata

- vakuutetun sairaudesta, ruumiinviaasta tai näiden aiheuttamasta vakuustapahtumasta johtuvaa vammaa tai kuolemaa
- sairauden tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritettua leikkaus-, hoito- tai muun lääkinällisen toimenpiteen yhteydessä syntyneitä vammoja tai kuolemaa ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman hoitamiseksi
- vammaa, joka on aiheutunut puremisesta hampaalle tai hammasproteesille
- tapaturman psyykkisiä seurauksia
- myrkytystä, joka johtuu ravinnoksi nautitusta aineesta
- tapaturmana tartuntatautia tai sairautta, joka on aiheutunut hyönteisen pistosta tai puremasta.

Lapsivakuutuksesta ei korvata sairautta, vammaa tai kuolemaa, joka on aiheutunut

- vakuutetun itsemurhasta tai itsemurhayrityksestä
- myrkytyksestä tai hoidettavasta riippuvuudesta, joka on aiheutunut vakuutetun käyttämästä lääkeaineesta, alkoholista tai muusta huumausaineesta.

3 Korvaukset

Lapsivakuutuksen perusteella korvataan

- sairastomisen ja tapaturman hoitokuluja
- haittakorvaus tapaturman aiheuttamasta haitasta
- kuolemantapauskorvaus tapaturman aiheuttamasta kuolemasta.

Korvaukset maksetaan vakuustapahtuman sat-

tumishetkellä voimassa olleiden vakuutusmäärien mukaisesti.

Hoitokuluja ei korvata sen jälkeen, kun enimmäiskorvausmäärä tulee täyteen.

3.1 Sairauden ja tapaturman hoitokulut

3.1.1 Korvauksen hakeminen

Hoitokuluja korvataan siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain perusteella. Hoitokuluja korvataan tapaturmavakuutuslain, maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain, liikennevakuutuslain, perusopetuslain, sairausvakuutuslain ja potilasvahinkolain perusteella. Myös muussa lainsäädännössä on ensisijaista korvausvastuuta säänteleviä normeja. Jos hoitokulujen korvaamisesta on säädetty laissa, on korvausta haettava ensin kyseisen lain perusteella.

Korvauksenhakijan tulee hakea hoitokuluista sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset Kansaneläkelaitokselta ennen korvausten hakemista Tapiolasta. Sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset on haettava Kelalta kuuden kuukauden sisällä kulujen aiheutumisesta. Jos oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen on menetetty, Tapiola vähentää korvauksesta sen osuuden, joka olisi maksettu sairausvakuutuslain mukaan. Korvauksenhakijan on toimitettava Tapiolalle Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen päätös korvauksista ja kopiot Kelalle annetuista tositteista. Ne tositteet, joista ei ole saatu Kela-korvauksia, tulee toimittaa Tapiolaan alkuperäisinä.

3.1.2 Korvattavat hoitokulut

Sairauden aiheuttamina hoitokuluina korvataan vain Suomessa aiheutuneet hoitokulut ja tehdyt tutkimukset. Tapaturman hoitokuluina korvataan myös ulkomailla aiheutuneet hoitokulut ja tutkimukset.

Korvattavan vakuustapahtuman hoidosta aiheutuneet kulut korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella.

Hoitokulujen korvattavuus edellyttää, että tutkimus, hoito ja lääkkeet ja lääkinnälliset välineet ovat lääkäriin määräämiä ja yleisesti hyväksytyin lääketieteellisen kokemuksen mukaan tarpeellisia vamman tai sairauden tutkimiseksi tai hoitamiseksi. Hoitokulujen on oltava kohtuullisia. Jos kulut selvästi ylittävät maan yleisen hintatason, niistä korvataan vain maan yleisen hintatason mukainen osa.

Hoitokuluina korvataan

- lääkärin tai terveydenhuollon ammattihenkilöstön suorittamien tutkimusten ja toimenpiteiden kustannukset
- viranomaisen antaman luvan perusteella apteekissa myytävät lääkevalmisteet
- sairaalan hoitopäivämaksut vakuutuskirjaan merkittyyn päivittäiseen enimmäiskorvausmäärään saakka
- enintään 10 hoitokertaa fysikaalisen hoidon kus-

tannuksia tapaturman aiheuttamasta vammasta kutakin tapaturmaa kohden

- kosmeettisen hoidon kustannukset tapaturman aiheuttamasta vammasta, kun kustannukset ovat Tapiolan etukäteen hyväksymiä
- tapaturman aiheuttamien hammasvammojen hoitokustannukset
- ihosairauden hoitamiseksi annetun valohoidon kustannukset
- ensimmäiset ortopediset sidokset tai tuet
- tapaturman aiheuttaman näkökykyä heikentäneen vamman vuoksi määrätty ensimmäiset silmälasit
- vakuutetun käytössä olleiden ja lääkärinhoitoa vaatineen tapaturman yhteydessä rikkoutuneiden kuulolaitteiden ja hammasproteesien korjauskustannukset tai rikkoutuneita vastaavien jälleenhankintakustannukset.

Hoitokuluina ei korvata

- näöntarkastuksia, silmä- tai piilolasien hankkimista taikka taittovirheen korjaamista leikkauksella, paitsi korvattavissa hoitokuluissa mainitut
- terveys- tai määräaikaistarkastuksia, ennaltaehkäiseviä hoitoja, rokotuksia tai lääkityksiä
- homeopaattisia, antroposofisia, rohdos-, vitamiini-, hivenaine- ja kivennäisainevalmisteita
- ravintovalmisteita kuten äidinmaidonkorvikkeita
- hivenainetutkimuksia ja muita niihin rinnastettavia tutkimuksia vaikka ne olisivatkin lääkärin määräämiä
- terapiahoitoa, kuten psyko-, vyöhyke-, toimintaja puheterapiaa
- sidetarpeita, lääkinnällisiä apuvälineitä, muita apuvälineitä tai tekijäseniä, paitsi korvattavissa hoitokuluissa mainitut
- tapaturman yhteydessä rikkoutuneiden tai kadonneiden silmä- ja piilolasien hankinta- tai korjauskustannuksia
- fysikaalista hoitoa tai kuntoutusta, paitsi korvattavissa hoitokuluissa mainitut
- kuluja, jotka aiheutuvat olemisesta kuntoutus-, kylpylä- tai luontaishoitolaitoksessa
- hampaisiin tai purentaelimiin kohdistuvia hoitotoimenpiteitä muun kuin tapaturman aiheuttaman vamman hoitamiseksi, vaikka hammas- tai purentaelinten sairaus olisi aiheuttanutkin oireita muualla kuin hampaistossa
- puremisesta hampaalle tai hammasproteesille aiheutuneen vamman hoitoa, vaikka vahinkoon olisi vaikuttanutkin ulkopuolinen tekijä
- kosmeettista hoitoa tai leikkausta muun kuin tapaturman aiheuttaman vamman hoitamiseksi, kosmeettisiksi leikkauksiksi katsotaan myös rintojen pienennys- tai suurennusleikkaukset ja rasvaimu
- vakuutetun raskaudentilasta aiheutunutta hoitoa tai tutkimuksia, synnytystä, keskenmenoa, ras-

kauden keskeyttämistä tai raskauden ehkäisyä

- matka- tai yöpymiskuluja
- kodinhoitokustannuksia, aiheutunutta ansionmenetystä, vaatteita, varusteita tai muita väliaikaisia kustannuksia
- muitakaan sellaisia hoitokuluja, joita ei ole mainittu korvattavissa hoitokuluissa.

3.1.3 Enimmäiskorvausmäärä

Vakuutuskirjaan on merkitty korvattavien hoitokulujen enimmäismäärä. Siitä vähennetään vuosittain maksetut korvaukset. Vakuutus päättyy hoitokulujen osalta, kun hoitokuluja on korvattu niiden enimmäismäärä. Vakuutuskirjaan on merkitty korvattavien sairaalan hoitopäivämaksujen päivittäinen enimmäiskorvausmäärä.

3.1.4 Omavastuu

Korvattavien hoitokulujen määrästä vähennetään vakuutus kirjassa mainittu omavastuu. Omavastuu vähennetään kerran kalenterivuodessa (1.1.-31.12.), kun korvauksia haetaan sähköisen korvauspalvelun kautta. Haettaessa korvauksia paperilomakkeella omavastuu vähennetään jokaista korvauksen hakukertaa kohti.

3.2 Haittakorvaus

Haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka tapaturmasta aiheutuu vakuutetulle. Haittaa määritettäessä huomioidaan ainoastaan tapaturmasta aiheutuneen vamman laatu, ei vammautuneen yksilöllisiä olosuhteita, kuten ammattia tai harrastuksia. Haittaa määritettäessä ei huomioida vakuutetun niitä vikoja tai sairauksia, jotka eivät johdu tästä korvattavasta tapaturmasta.

Haitan suuruus määritetään Sosiaali- ja terveysministeriön antaman tapaturmavakuutuslakiin perustuvan haittaluokitus päätöksen mukaisesti. Haittaluokitus päätöksessä vammat on jaettu vaikeusasteen mukaisiin haittaluokkiin 1- 20. Haittaluokka yksi vastaa viiden prosentin lääketieteellistä haittaa ja seuraavat luokat kukin viisi prosenttiyksikköä korkeampaa haittaa. Haittaluokka 20 vastaa täyttä 100 %:n haittaa.

Korvausta ei makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

3.2.1 Korvaus pysyvistä haitasta

Korvaus maksetaan, kun haitta on muodostunut pysyväksi. Korvausena maksetaan haittaluokkaa vastaava osa sovutusta haittakorvauksesta.

Mikäli lopullinen haittaluokka on viisi (25 %) tai enemmän, korvaus maksetaan vasta vakuutetun täytettyä 18 vuotta. Tällöin maksetaan lisäksi 18-vuotiaaksi asti vuosittain haittaluokkaa vastaava osa sovutusta vuotuisesta haittakorvauksesta. Vuotuinen haittakorvaus maksetaan neljässä erässä vuoden aikana.

Jos haittaluokka vahvistetaan korkeammaksi kolmen vuoden sisällä kertakorvauksen maksamisesta, lisäkorvauksena maksetaan haittaluokkien erotusta vastaava määrä. Myöhemmin ei korvauksen määrää tarkisteta vamman haittaluokan muuttuessa.

3.3 Kuolemantapauskorvaus

Tapaturman aiheuttamasta kuolemasta maksetaan sovittu kuolemantapauskorvaus. Tästä korvauksesta vähennetään saman tapaturman vuoksi maksettu väsyn haitan kertakorvaus. Kuolemantapauskorvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun kolme vuotta on kulunut korvattavasta vakuutus-tapahtumasta.

Matkavakuutus

Matkavakuutukseen voi sisältyä matkustaja-, matkatavara- ja matkavastuuvakuutus.

Vakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja Yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvata sovitun vakuutusturvan laajuudessa vakuutustapahtumasta aiheutuvia kuluja.

Matkavakuutukseen liittyviä käsitteitä

Matka

Matka alkaa Suomesta vakuutetun kotoa, työpaikalta, opiskelupaikalta tai vapaa-ajanasunnolta ja päättyy edellä mainittuihin paikkoihin. Ulkomaanmatkalla tarkoitetaan Suomen rajojen ulkopuolelle suuntautuvaa matkaa.

Yhtäjaksoisen matkan tai oleskelun ulkomailla ei katsota katkeavan alle 14 vuorokauden mittaisen kotimaassa käynnin vuoksi, jos tarkoitus on palata samaan matkakohteeseen.

Suomessa vakuutettu ei ole matkalla

- omistamallaan, puolison omistamalla tai samassa taloudessa asuvan perheenjäsenen omistamalla asunnolla tai vapaa-ajan asunnolla
- säännöllisesti omissa käytössä olevalla asunnolla tai vapaa-ajan asunnolla
- opiskelupaikalla tai työpaikalla
- liikuttaessa edellä mainituista paikoista toiseen
- jos matkakohde on alle 50 km etäisyydellä edellä mainituista paikoista.

Lähiomainen

Lähiomaisella tarkoitetaan matkavakuutuksessa seuraavia henkilöitä

- avio- tai avopuoliso
- vakuutetun omat ja hänen avio- tai avopuolisensa lapset ja lastenlapset
- vakuutetun kanssa samassa taloudessa vakinaisesti asuvat muut kuin omat lapset
- vakuutetun omat ja hänen avio- tai avopuolisensa vanhemmat, otto- ja isovanhemmat sekä sisarukset ja sisarpuolet

- miniät ja vävyt
- yhtä matkakumppania, jonka kanssa vakuutettu on kahdestaan varannut matkan
- maatalouslomittajaa
- enintään yhtä matkakohtaisesti ilmoitettua henkilöä.

Rekisteröidyn parisuhteen osapuolet rinnastetaan aviopuolisoihin. Avopuolisolla tarkoitetaan vakuutetun kanssa avioliitonomaisessa suhteessa elävää henkilöä, joka väestörekisterin mukaan asuu vakinaisesti vakuutetun kanssa samassa osoitteessa.

Matkustajavakuutus

1 Korvattavat vakuutus-tapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen

Matkustajavakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumista matkustajavakuutuksen voimassa ollessa aiheutuneet vahingot.

Korvattavia vakuutustapahtumia ovat

- matkasairaus
- matkatapaturma
- matkan peruuntuminen
- matkan keskeytyminen
- matkalla myöhästyminen
- kuolema matkan aikana.

Korvaukset maksetaan vakuutustapahtuman satumishetkellä voimassa olleiden vakuutusmäärien mukaisesti.

1.1 Matkasairaus

Matkasairaus on sellainen odottamaton ja äkillinen lääkärihoitoa vaatinut sairaus, joka lääketieteellisen kokemuksen mukaan on saanut alkunsa matkan aikana. Edellytyksenä matkasairaudesta korvattavuudelle on, että lääkärihoitoon on hakeuduttu matkan aikana tai 14 vuorokauden kuluessa matkan päättymisestä. Mikäli kyseessä on tartuntatauti, jonka itämisaika on pidempi, ei 14 vuorokauden määräaikaa sovelleta.

Matkasairaudeksi ei katsota sairautta, jonka oireita on ilmennyt ennen matkan alkamista tai jonka tutkimukset ovat olleet keskeneräiset ennen matkalle lähtöä, vaikka sairaus todetaan matkan aikana.

1.2 Matkatapaturma

Matkatapaturmalla tarkoitetaan matkalla sattunutta äkillistä tapahtumaa, joka johtuu ulkoisesta syystä ja aiheuttaa vakuutetulle ruumiinvamman hänen sitä tahtomatta.

1.3 Muut korvattavat vakuutustapahtumat

Matkustajavakuutuksesta korvataan myös vakuutetun tahtomatta sattunut hukkuminen, kaasumyrkytys, lämpöhalvaus, auringonpistos, paleltuminen

sekä vakuutetun erehdyksessä nauttiman aineen aiheuttama myrkytys.

Lisäksi matkustajavakuutuksesta korvataan

- paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunut vamma
- äkillisestä liikkeestä tai voimanponnistuksesta aiheutunut lihaksen tai janteen venähdysvamma, jonka pääasiallisena syynä ei ole ollut vakuutetun sairaus tai ruumiinvika. Korvauksen edellytyksenä on, että lääkärinhoito aloitetaan viimeistään 14 vuorokauden kuluessa vammautumisesta. Korvausta maksetaan enintään kuuden viikon ajalta venähdysvamman syntymisestä. Äkillisen liikkeen tai voimanponnistuksen aiheuttaman venähdysvamman hoitokuluina ei korvata magneettitutkimusta eikä leikkaustoimenpiteitä.

Lisäksi matkustajavakuutuksesta korvataan hoitokuluja vakuutetulla ennen matkaa olleen sairauden tai vamman äkillisestä ja odottamattomasta pahenemisesta matkan aikana. Odottamattomuutta arvioidaan lääketieteellisin perustein.

Edellä mainitusta sairauden tai vamman pahenemisesta johtuvana korvataan ainoastaan akuutti, ensiapuluonteinen, matkakohteessa annettu hoito enintään 10 päivän ajalta hoidon alkamisesta. Kotiinkuljetuskustannuksia ei korvata. Sairauden tai vamman odottamattomana pahenemisena ei pidetä sellaista sairauden tai vamman pahenemista, jonka tutkimukset tai hoitotoimenpiteet ovat olleet kesken matkalle lähdettäessä.

1.4 Rajoitukset vakuutustapahtuman korvattavuuteen

Vakuutuksesta ei korvata sairautta, vammaa tai kuolemaa, joka on aiheutunut

- vakuutetun itsemurhasta tai itsemurhayrityksestä
- vakuutetun sairaudesta, ruumiinviaasta tai näiden aiheuttamasta vakuutustapahtumasta
- sairauden tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritetun leikkaus-, hoito- tai muun lääkinällisen toimenpiteen yhteydessä ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman hoitamiseksi

Matkustajavakuutuksesta ei korvata

- vakuutustapahtumasta riippumatonta sairautta, vammaa, vikaa tai tuki- ja liikuntaelämistön rappeutumista tai suun ja hampaiden sairaudesta johtuvaa hampaiston tai hampaiden kiinnityskudosten heikentymistä, vaikka se olisi ollut oireeton ennen vakuutustapahtumaa
- akillesjänteen repeämää, nikamavälilevyn, vatsan ja nivusalueen tyrää, ellei vamma ole aiheutunut tapaturmasta, jossa tervekin kudos vaurioituisi
- hammassairautta
- vakuutustapahtuman psyykkisiä seurauksia

- raskaudesta, synnytyksestä, raskauden keskeyttämisestä tai lapsettomuuden tutkimisesta tai hoidosta tai näihin liittyvistä komplikaatioista aiheutuvia kuluja
- myrkytystä, sairautta tai hoidettavaa riippuvuutta, joka aiheutuu vakuutetun käyttämästä alkoholiista, muusta huumaavasta aineesta tai lääkeaineen väärinkäytöstä. Myrkytys, joka johtuu lääkeaineesta tai ravinnoksi nautitusta aineesta, korvataan matkasairautena
- välillisiä kustannuksia, kuten ravinto- ja ruokailukuluja, vaatteita, varusteita, puhelinlukuja, liikennevälineen tai eläimen kuljetuskustannuksia, ansionmenetystä, tulkkauslukuja tai saattajan matkakuluja
- tapaturmana tartuntatautiä tai sairautta, joka on aiheutunut hyönteisen tai vastaavan pistosta tai puremasta. Mahdollinen tartuntatauti tai sairaus korvataan matkasairautena.

2 Korvaukset

2.1 Rajoitukset korvausten maksamiseen

Jos korvattavasta vakuutustapahtumasta riippumattomat seikat ovat olennaisesti vaikuttaneet vamman tai sairauden syntyyn tai sen paranemisen pitkittymiseen, maksetaan hoitokuluja, päivärahaa ja haittakorvausta vain siltä osin kuin hoidon, työkyvyttömyyden tai haitan on lääketieteellisen tietämyksen perusteella katsottava aiheutuneen korvattavasta vakuutustapahtumasta.

Korvausta voidaan Yleisten sopimusehtojen mukaan alentaa, jos vakuutettu tai muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu on törkeällä huolimattomuudellaan ollut aiheuttamassa vammaa tai tapahtumaa. Korvaus voidaan jättää maksamatta, jos vakuutettu tai muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

2.2 Matkasairauden ja matkatapaturman hoitokulut

2.2.1 Korvauksen hakeminen

Hoitokuluja korvataan siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain perusteella. Hoitokuluja korvataan tapaturmavakuutuslain, liikennevakuutuslain, perusopetuslain, sairausvakuutuslain ja potilasvahinkolain perusteella. Myös muussa lainsäädännössä on ensisijaista korvausvastuuta säänteleviä normeja. Jos hoitokulujen korvaamisesta on säädetty laissa, on korvausta haettava ensin kyseisen lain perusteella.

Korvauksenhakijan tulee hakea hoitokuluista sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset Kansaneläkelaitokselta ennen korvauksien hakemista Tapioilasta. Sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset on haettava Kelalta kuuden kuukauden sisällä kuluksen aiheutumisesta. Jos oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen on menetetty, Tapi-

ola vähentää korvauksesta sen osuuden, joka olisi maksettu sairausvakuutuslain mukaan. Korvauksen hakijan on toimitettava Tapiolalle Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen päätös korvauksista ja kopiot Kelalle annetuista tositteista. Ne tositteet, joista ei ole saatu Kela-korvauksia, tulee toimittaa Tapiolaan alkuperäisinä.

2.2.2 Korvattavat hoitokulut

Matkasairauden aiheuttamat hoitokulut korvataan enintään siihen asti, kun 90 päivää on kulunut lääkärin hoidon alkamisesta. Matkatapaturman hoitokulut korvataan enintään siihen asti, kun kolme vuotta on kulunut tapaturmasta.

Kohdassa 1.3 mainituista korvattavista vakuutusta- pahtumista korvataan hoitokuluja enintään siihen asti, kun kolme vuotta on kulunut vakuutusta- pahtumasta, ellei kyseisessä ehtokohdassa toisin mainita.

Korvattavan vakuutustapahtuman hoidosta aiheutu- neet kulut korvataan alkuperäisen laskun tai tosi- teen perusteella.

Hoitokuluja korvattavuus edellyttää, että tutkimus, hoito, lääkkeet ja lääkinnälliset välineet ovat lääkä- rin määräämiä ja yleisesti hyväksytyt lääketieteel- lisen kokemuksen mukaan tarpeellisia vamman tai sairauden tutkimiseksi tai hoitamiseksi. Yksittäisen hoitokulun on oltava kohtuullinen. Jos kulu selvästi ylittää maan yleisen hintatason, hoitokulusta korva- taan vain maan yleisen hintatason mukainen osa.

Vakuutusyhtiö voi vaatia, että vakuutettu kuljete- taan yhtiön kustannuksella Suomeen hoitoon tai siirretään toiseen hoitolaitokseen matkakohteessa, jos hoito matkakohteessa muodostuisi Suomen vas- taavanlaiseen hoitoon nähden merkittävästi kalliim- maksi. Jos vakuutettu ei suostu siirtoon, korvataan hoitokuluista vain se osa, joka vastaa kustannuksia toisessa paikallisessa hoitolaitoksessa tai kuljetusta Suomeen ja hoitoa Suomessa.

Hoitokuluina korvataan

- lääkärin tai terveydenhuollon ammattihenkilös- tön suorittamien tutkimusten ja toimenpiteiden kustannukset
- viranomaisen antaman luvan perusteella aptee- kissa myytävät lääkevalmisteet
- sairaalan hoitopäivämaksut
- Tapiolan etukäteisen hyväksymän kosmeettisen hoidon kustannukset
- matkakulut yllä mainittuihin korvattaviin hoitoi- hin ja tutkimuksiin matkakohteessa
- Tapiolan etukäteisen hyväksymän sairaankuljetuk- sen kustannukset ja siinä välttämättömästi tarvit- tavasta saattajasta aiheutuvat kustannukset
- enintään 10 hoitokerran kustannukset tapatur- man aiheuttaman vamman tai kohdassa 1.3 mainitun äkillisen liikkeen tai voimanponnistuk- sen aiheuttaman venähdyssvamman fysikaalisesta hoidosta

- tapaturman aiheuttaman vamman vuoksi mää- räyty ensimmäinen ortopedinen tuki
- näkökykyä heikentäneen vamman vuoksi määrä- tyt ensimmäiset silmälasit
- vakuutetun käytössä olleiden ja lääkärin hoitoa vaatineen tapaturman yhteydessä rikkoutuneiden silmälasien, kuulolaitteen, irtohammasproteesin ja turvakypärän korjauskustannukset tai rikkou- tuneita vastaavien jälleenhankintakustannukset. Korjaus tai jälleenhankinta on tehtävä viimeis- tään kahden kuukauden kuluessa tapaturmasta. Korvauksia maksetaan enintään 500 euroa tapa- turmaa ja rikkoutunutta välinettä kohden.

Korvattavia hoitokuluja eivät ole

- matkakulut Suomessa matkan jälkeen
- tapaturman yhteydessä kadonneiden hammas- proteesien, kuulolaitteiden tai silmä- ja piilola- sien hankintakustannukset
- kulut fyysikaalisesta tai siihen rinnastettavasta hoidosta, paitsi korvattavissa hoitokuluissa mai- nitut
- kulut kuntoutuksesta ja terapiasta
- kulut, jotka aiheutuvat olemisesta kuntoutus-, kylpylä- tai luontaishoitolaitoksessa
- kulut homeopaattisesta tai antroposofisista val- misteista taikka rohdos-, vitamiini-, hivenaine-, kivennäisaine- tai ravintovalmisteista.

Hammasvamman ja äkillisen hammassäryn aiheuttamat hoitokulut

Matkatapaturman aiheuttaman hammasvamman hoitokuluista korvataan tarpeelliset hammaslääkä- rin antaman tai määräämän hoidon tai tutkimuksen kustannukset.

Puremisesta hampaalle tai hammasproteesille aiheutuneesta vammasta korvataan hoitokustannuk- set paikallisine matkakuluineen yhteensä enintään 120 euroon asti. Korvattavuuden edellytys on, että puremisesta aiheutunut vamma on sattunut ja hoito annettu matkan aikana.

Äkillisen hammassäryn välttämättömästä ensiapu- hoidosta aiheutuneet hoitokulut paikallisine matka- kuluineen korvataan yhteensä enintään 120 euroon asti. Korvattavuuden edellytys on, että särky on alka- nut ja hoito annettu matkan aikana.

2.3 Matkan peruuntuminen

Matkan peruuntumisella tarkoitetaan matkalle läh- dän estymistä.

Matkan peruuntuminen korvataan, jos se on aiheu- tunut

- vakuutetun äkillisestä ja odottamattomasta sai- raudesta, tapaturmasta tai kuolemasta
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen koh- distuneesta odottamattomasta ja merkittävästä aineellisesta vahingosta
- vakuutetun lähiomaisen, äkillisestä ja odotta-

mattomasta sairaudesta, tapaturmasta tai kuolemasta.

Matkan peruuntuminen korvataan, jos jokin edellä mainittu syy on pakottavasti estänyt vakuutetun matkalle lähdön. Pakottavuus arvioidaan tapaturman tai sairauden osalta lääketieteellisin perustein. Omaisuusvahingoissa pakottavuus on olemassa, jos vahinko edellyttää vakuutetun läsnäoloa vahinkopaikalla.

Korvauksena matkan peruuntumisesta maksetaan se osuus ennen matkan alkamista maksetun matkan hinnasta, jota matkanjärjestäjä ei valmismatkailain mukaan hyvitä vakuutetulle.

Jos kyseessä ei ole valmismatkailain mukainen matka, korvauksena maksetaan se osuus ennen matkan alkamista maksetun matkan hinnasta, jota matkanjärjestäjä ei matkaehdojensa mukaan hyvitä vakuutetulle. Korvausta matkan peruuntumisesta maksetaan enintään 5000 euroa matkaa ja vakuutettua kohden.

Vakuutetun on viipymättä ilmoitettava matkanjärjestäjälle tai kuljetusyhtiölle matkan peruuntumisesta. Jos vakuutettu laiminlyö ilmoitusvelvollisuuden, Tapiolalla on oikeus vähentää vakuutetulle maksettavasta korvauksesta ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin johdosta matkanjärjestäjältä tai kuljetusyhtiöltä saamatta jäänyt hyvitys.

Vakuutuksesta ei korvata matkan peruuntumista, jos vakuutus on otettu myöhemmin kuin kolme vuorokautta ennen matkan alkamista tai peruuntumisen syy on ilmennyt ennen vakuutuksen ottamista tai matkan varaamista.

2.4 Matkalta myöhästyminen

Matkalta myöhästyminen tarkoittaa sitä, että vakuutettu ei ehdi alkuperäisen matkasuunnitelmansa mukaisesti etukäteen varatulle lento-, laiva-, juna- tai linja-autojatkoyhteydelle meno- tai paluumatkalla.

Myöhästyminen korvataan, kun sen syynä on vakuutetun matkallaan käyttämää

- yleistä kulkuneuvoa kohdannut sääeste, tekninen vika, liikennevahinko, luonnonmullistus tai rikollinen teko tai
- vakuutetun käyttämää yksityistä kulkuneuvoa kohdannut liikennevahinko, joka pakottavasti estää matkan jatkamisen.

Myöhästyminen vuoksi maksetaan tarpeellisia ylimääräisiä matka- ja majoituskuluja, jotka johtuvat matkan jatkamisesta muulla vastaavalla kuljetusyhteydellä alkuperäiseen määränpäähen. Korvausta myöhästyisestä maksetaan enintään 2 000 euroa matkaa ja vakuutettua kohden.

Vakuutuksesta maksetaan korvausta, jos vakuutettu joutuu vakuutusehtojen mukaisesti korvattavan myöhästyksen vuoksi odottamaan yli kuusi tuntia

ulkomaille suuntautuvan matkan tai sieltä paluun alkamispaikalla. Korvausta maksetaan 30 euroa kul-takin edellä mainittu odottamisen jälkeen alka-neelta kuuden tunnin ajanjaksolta. Korvausta maksetaan enintään 300 euroa.

Jos vakuutettu ei korvattavan myöhästyksen vuoksi voi lainkaan jatkaa matkaansa, maksetaan korvaus menetetyistä matkapäivistä. Menetetyn matkapäivän lasketaan täysinä 24 tunnin ajanjaksoina myöhästy-mishetkestä siihen saakka, kun matkan olisi pitänyt päättyä. Jos viimeinen ajanjakso on yli 12 tuntia, lasketaan myös tämä yhdeksi päiväksi. Korvausta maksetaan 40 euroa jokaiselta vakuutetun menettä-mältä matkapäivältä. Korvauksen määrä voi kuitenkin enimmillään olla ennen matkaa maksetun matkan hinta.

Myöhästyksen vuoksi maksettavista korvauksista vähennetään maksuhyvitys tai korvaus, jonka vakuu-tettu on oikeutettu saamaan kuljetusyhtiöltä tai matkan järjestäjältä. Samalta ajalta ei voi saada sekä odotusajankorvausta että korvausta menetetyistä matkapäivistä.

2.5 Matkan keskeytyminen

Matkan keskeytyksellä tarkoitetaan sitä, että alku-nut matka muuttuu pakottavasti

- vakuutetun vakavan matkasairauden tai matkata-paturman vuoksi
- vakuutetun mukana matkustavan, vakuutuseh-doissa määritellyn lähiomaisen äkillisen ja odot-tamattoman vakavan matkasairauden, matkata-paturman tai kuoleman vuoksi
- vakuutetun vakuutusehdoissa määritellyn muun kuin mukana matkustavan lähiomaisen äkillisen ja odottamattoman vakavan sairauden, tapaturman tai kuoleman vuoksi
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneen odottamattoman ja merkittävän aineellisen vahingon vuoksi.

Keskeytyksen syynä pitää ilmetä matkan alkamisen jälkeen.

Matkan keskeytyminen korvataan, jos jokin edellä mainittu syy on pakottavasti aiheuttanut matkan keskeytyksen. Pakottavuus arvioidaan tapaturman ja sairauden osalta lääketieteellisin perustein. Omaisuusvahingoissa pakottavuus on olemassa, jos vahinko edellyttää vakuutetun läsnäoloa vahinkopaikalla.

Korvauksena maksetaan

- vakuutetun paluusta takaisin kotipaikkakunnalle tai matkan jatkamisesta alkuperäisen matkasuunnitelman mukaisesti aiheutuvat välttämät-tömät ylimääräiset matka- ja majoituskustannuk-set
- Tapiolan hyväksymät kohtuulliset matkakustan-nukset uudesta menomatkasta matkakohtee-seen, jos tämä on vakuutuksen voimassaoloai-

kana välttämätön opintojen tai työsuhteen jatkumisen vuoksi

- vakuutetun etukäteen maksamat matkan aikana käyttämättä jääneet palvelut ja retket kohteessa, enintään 1000 euroon asti
- Tapiolassa vakuutetun alle 16-vuotiaan lapsen matkan keskeytymisestä huoltajalle aiheutuneet ylimääräiset matka- ja majoituskulut, jos alle 16-vuotiaan vakuutetun matka muuttuu pakottavasti matkasairaudesta tai -tapaturman vuoksi
- Tapiolan etukäteen hyväksymän yhden lähiomaisen välittömät matka- ja majoituskustannukset vakuutetun luokse ja takaisin tai yhdelle kanssamatkustajalle lisämatka- ja majoituskustannukset, mikäli vakuutettu on hengenvaarallisessa tilassa ja häntä ei voida kuljettaa kotimaahan
- korvaus menetetyistä matkapäivistä, jos vakuutetun lomamatka on keskeytynyt vakuutetun ennenaikaisen matkalta paluun tai vakuutetun yhtäjaksoisesti yli vuorokauden kestävässä sairaalahoitoon vuoksi. Korvausta maksetaan 40 euroa jokaiselta vakuutetun menettämältä matkapäivältä. Korvaus menetetyistä matkapäivistä maksetaan myös mukana matkustavalle huoltajalle, jos sairaalahoitoon joutunut on alle 16-vuotias.

Menettyjen matkapäivien määrättyminen

Menettyjen matkapäivien korvausta maksetaan sairaalahoitoon tai ennenaikaisen matkalta paluun vuoksi enintään 45 päivältä.

Matkapäivät lasketaan matkan alkamishetkestä täysinä 24 tunnin ajanjaksoina. Menetetyt matkapäivät lasketaan täysinä 24 tunnin ajanjaksoina sairaalahoitoon alkamisesta tai matkan keskeytymisestä siihen saakka, jolloin sairaalahoito päättyi tai enintään siihen asti, jolloin matkan piti päättyä. Jos viimeinen näin laskettu täysi ajanjakso ylittyy 12 tunnilla, lasketaan myös tämä yhdeksi päiväksi.

2.6 Päiväkorvaus tapaturman aiheuttamasta työkyvyttömyydestä

Vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneen tapaturman aiheuttamasta 18 – 70 -vuotiaan vakuutetun täydellisestä työkyvyttömyydestä maksetaan sovittu päiväkorvaus ja osittaisesta työkyvyn menetystä vastaava osa.

Työkyvyttömyys on täydellinen, jos vakuutettu on kokonaan kykenemätön tekemään tavanomaisia työtehtäviään, ja osittainen, jos vakuutettu on osittain kykenemätön tekemään niitä.

Päiväkorvausta maksetaan aikaisintaan lääkärin hoidon alkamispäivästä ja sen maksaminen päättyy viimeistään silloin, kun tapaturmasta on kulunut yksi vuosi.

2.7 Korvaus tapaturman aiheuttamasta haitasta

Tapaturmasta aiheutuneesta haitasta maksetaan haittakorvausta. Mukana matkustavalle alle 16-vuo-

tialle lapselle turva sisältyy vain, jos vakuutus kirjassa vakuutetuksi mainitun henkilön vakuutus sisältää haittakorvauksen. Vakuutusmäärä on 10 000 euroa jokaista mukana matkustavaa lasta kohden edellyttäen, että vakuutetun henkilön vakuutusmäärä on vähintään 10 000 euroa. Jos vakuutus kirjassa vakuutetuksi mainitun henkilön vakuutusmäärä on tätä pienempi, on mukana matkustavan lapsen vakuutusmäärä vastaavasti samansuuruinen.

Haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka tapaturmasta aiheutuu vakuutetulle. Haittaa määritettäessä huomioidaan ainoastaan tapaturmasta aiheutuneen vamman laatu, ei vammautuneen yksilöllisiä olosuhteita, kuten ammattia tai harrastuksia. Haittaa määritettäessä ei huomioida vakuutetun niitä vikoja tai sairauksia, jotka eivät johdu tästä korvattavasta tapaturmasta.

Haitan suuruus määritetään Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön antaman tapaturmavakuutuslakiin perustuvan haittaluokituspäätöksen mukaisesti. Haittaluokituspäätöksessä vammat on jaettu vaikeusasteen mukaisiin haittaluokkiin 1–20. Haittaluokka yksi vastaa viiden prosentin lääketieteellistä haittaa ja seuraavat luokat kukin viisi prosenttiyksikköä korkeampaa haittaa. Haittaluokka 20 vastaa täyttä 100 %:n haittaa.

Korvausta ei makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

2.7.1 Korvaus pysyvistä haitasta

Korvaus maksetaan, kun haitta on muodostunut pysyväksi, mutta aikaisintaan kun pysyvä haitta on jatkunut kolme kuukautta. Korvauksena maksetaan haittaluokkaa vastaava osa sovitusta haittakorvauksesta.

Jos haittaluokka vahvistetaan korkeammaksi kolmen vuoden sisällä kertakorvauksen maksamisesta, lisäkorvauksena maksetaan haittaluokkien erotusta vastaava määrä. Myöhemmin ei korvauksen määrää tarkisteta vamman haittaluokan muuttuessa.

2.8 Kuolemantapauskorvaus

2.8.1 Kuolema matkan aikana

Vakuutetun kuollessa matkan aikana, korvataan alkuperäisen laskun tai tosittien perusteella kohtuulliset kotinkuljetuskustannukset tai enintään näitä määrältään vastaavat hautauskustannukset ulkomailla. Nämä kustannukset korvataan kuolin- syystä riippumatta.

2.8.2 Korvaus tapaturmaisesta kuolemasta

Tapaturman aiheuttamasta kuolemasta maksetaan sovittu kuolemantapauskorvaus. Mukana matkustavalle alle 16-vuotiaalle lapselle turva sisältyy vain, jos vakuutus kirjassa vakuutetuksi mainitun henkilön vakuutus sisältää kuolemantapauskorvauksen. Vakuutusmäärä on 2 000 euroa jokaista mukana matkustavaa lasta kohden edellyttäen, että vakuu-

tetun henkilön vakuutusmäärä on vähintään 2 000 euroa. Jos vakuutuskirjassa vakuutetuksi mainitun henkilön vakuutusmäärä on tätä pienempi, on mukana matkustavan lapsen vakuutusmäärä vastavasti samansuuruinen.

Kuolemantapauskorvauksesta vähennetään saman tapaturman vuoksi maksettu pysyvän haitan kerta-korvaus. Kuolemantapauskorvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun kolme vuotta on kulunut korvattavasta vakuutustapahtumasta.

2.8.3 Korvaus tartuntatautiin kuolemisesta

Jos vakuutetun kuoleman välittömänä syynä on matkalla saatu, tartuntatautiasetuksessa määritelty yleisvaarallinen tartuntatauti, maksetaan sovittu kuolemantapauskorvaus. Mukana matkustavalle alle 16-vuotiaalle lapselle turva sisältyy vain, jos vakuutuskirjassa vakuutetuksi mainitun henkilön vakuutus sisältää kuolemantapauskorvauksen. Vakuutusmäärä on 2 000 euroa jokaista mukana matkustavaa lasta kohden edellyttäen, että vakuutetun henkilön vakuutusmäärä on vähintään 2 000 euroa. Jos vakuutuskirjassa vakuutetuksi mainitun henkilön vakuutusmäärä on tätä pienempi, on mukana matkustavan lapsen vakuutusmäärä vastaavasti samansuuruinen. Kuolemantapauskorvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun sairauden toteamisesta on kulunut yksi vuosi.

Matkatavaravakuutus

1 Vakuutettu omaisuus

Vakuutuksessa on vakuutettuna vakuutetun matkalle mukaansa ottama omaisuus ja matkalla hankittu koti-irtaimistoon rinnastettava omaisuus sekä passi ja matkaliput.

Matkatavaravakuutuksessa ei ole vakuutettuna

- matkan aikana vuokrattu tai lainattu omaisuus
- silmä- tai piilolaseja, hammasproteeseja tai muita henkilökohtaisia apuvälineitä
- moottorikäyttöisiä ajoneuvoja tai -laitteita, matkailu- tai muita perävaunuja, vesialuksia eikä edellä mainittujen osia tai tarvikkeita
- kauppatavaroita, tavarannäytteitä, mainosmateriaalia, kaupallisia tai opetusfilmejä ja -nauhoja
- atk-ohjelmia, -tiedostoja tai niiden osia, levykeitä tai vastaavia
- tutkielmia, opinnäytteitä, käsikirjoituksia ja muita vastaavia asiakirjoja
- kokoelmia eikä niiden osia
- arvopapereita, luottokortteja, rahaa tai muita maksuvälineitä
- muuttotavaroita eikä erillisenä rahtina toimitettua omaisuutta
- eläimiä eikä kasveja.

2 Korvattavat vakuutus-tapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen

2.1 Matkatavaravahingoittuminen

Matkatavaravakuutuksesta korvataan matkan aikana matkatavaralle äkillisesti ja odottamattomasti sattunut esinevahinko.

Matkatavaravakuutuksesta maksetaan korvaus suoranaisesta esinevahingosta. Matkatavarat on vakuutettu vakuutuskirjaan merkittyyn vakuutusmäärään saakka matkaa kohden. Tämä vakuutusmäärä on suurin mahdollinen korvaus. Matkatavaroiden yhteisarvo ei vaikuta korvauksen määrään.

Vakuutuksesta ei korvata

- matkatavaravahingon katoamista tai nohtamista
- varkausvahinkoa, kun tapahtumapaikkaa tai -aikaa ei voida määrittellä
- teltasta varastettua arvo-omaisuutta eikä optisia tai elektronisia laitteita
- urheilu- ja harrastusvälineiden rikkoutumista käytettäessä niitä tarkoitukseensa
- tavanomaisia naarmuuntumista tai kolhiintumista
- vahinkoa, joka on aiheutunut matkatavaralle sen valmistusviasta tai käyttövirheestä
- vahinkoa, joka on aiheutunut normaaleista sääolosuhteista tai tavanomaisista luonnonilmiöistä, jollei tavara vahingon tapahtuessa ollut hotellin, kuljetusliikkeen, matkanjärjestäjän tai vastaavan tahon hallussa
- vahinkoa, joka on aiheutunut viranomaisen toimenpiteestä
- vahinkoa, joka korvataan jonkin lain, takuun tai muun sopimuksen perusteella.

2.2 Matkatavaravahingon myöhästyminen

Matkatavaravakuutuksesta korvataan välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannukset, kun matkatavarat on luovutettu kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun ja ne tulevat ulkomaan matkakohteeseen vähintään 12 tuntia vakuutetun jälkeen.

Välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannuksia maksetaan

- enintään 100 euroa jokaista 12 tunnin myöhästymisen jälkeen alkanutta vuorokautta ja vakuutettua kohden
- enintään 400 euroa vakuutettua kohden
- enintään vakuutuskirjassa mainittu vakuutusmäärä matkaa kohden.

2.3 Muut kustannukset

Matkatavaravakuutuksesta korvataan myös

- kuljetuksessa kadonneen matkatavaravahingon etsimisestä vakuutetulle aiheutuneet kohtuulliset kus-

tannukset, jos tavara on ollut luovutettuna hotellin, huoltoaseman, kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen, matkan järjestäjän tai muun vastaavan haltuun

- matkatavaran pelastamisesta ja vahingon rajoittamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset
- passin, viisumin tai matkalippujen uusimisesta matkan aikana aiheutuneet ylimääräiset matka-, majoitus- ja puhelinkustannukset enintään 200 euroon asti.

3 Suoeluohjeet

Suoeluohjeet ovat toimintaohjeita, joita noudattamalla voidaan estää vahinko tai pienentää vahinkoa. Jos vakuutusnottaja, vakuutettu tai häneen samastettava henkilö ei noudata suoeluohjeita ja se vaikuttaa vahingon syntymiseen tai laajuuteen, korvausta voidaan vähentää tai se voidaan jättää kokonaan maksamatta.

1. Nesteet sekä tahraavat ja syövyttävät aineet on pakattava niin suojaavasti, ettei niillä vuotaaessaan tai pullon rikkoontuessa ole mahdollisuutta aiheuttaa vahinkoa muille matkatavaroille, kun omaisuutta annetaan kuljetettavaksi tai ulkopuolisen käsiteltäväksi.
2. Kuljetusliikkeen antamia ohjeita ja pakkausmääräyksiä on noudatettava. Kuljetettavana oleva omaisuus on pakattava tälle tavaralle sopivalla tavalla niin, että se kestää tavanomaiset sään ja kuljetuksen rasitukset. Helposti rikkoutuvat esineet, kuten kamerat, tietokoneet ja lasiesineet tulee kuljettaa yleisissä kulkuneuvoissa käsimatkatavarana.
3. Matkatavaroita on valvottava ja pidettävä välittömässä läheisyydessä varkauksien varalta. Matkatavaroita ei saa jättää valvomatta yleisiin tiloihin. Valvonnalla tarkoitetaan matkan aikana sellaista näköyhteyttä omaisuuteen, että vakuutettu tai joku muu hänen lukuunsa voi havaita mikäli asiaan kuulumattomat koskevat omaisuuteen.
4. Yleisissä kulkuneuvoissa arvoesineet on kuljetettava käsimatkatavarana.
5. Hotellihuoneessa tai vastaavassa majoitustilassa yhteisarvoltaan yli 350 euron arvoesineet, optiset ja elektroniset laitteet on säilytettävä asianmukaisesti erikseen lukittavassa tilassa, kuten matkalaukussa tai tallelokerossa, kun se on mahdollista ottaen huomioon esineen koko, käyttö ja olosuhteet.
6. Matkatavaroiden säilytystilojen ikkunat, ovet ja muut sisäänpääsytyt on pidettävä lukossa.
7. Kun pysäköidyssä autossa, matkailu- tai muussa perävaunussa tai veneessä säilytetään arvokasta tai varkausaltista omaisuutta, kuten optisia tai elektronisia laitteita ja arvoesineitä, on oven (perävaunussa kuomun) oltava lukittuna ja omaisuuden joko peitettynä tai muuten piilossa.

8. Kun omaisuutta säilytetään ns. yhteistiloissa tai ulkona, on omaisuuden oltava lukittuna.

9. Paikallisen viranomaisen, matkanjärjestäjän tai vastaavien tahojen antamia ohjeita on noudatettava.

4 Korvaukset

4.1 Korvauksen hakeminen

Vahingosta on ilmoitettava Tapiolalle mahdollisimman pian. Ilmoituksen voi tehdä joko puhelimitse tai täyttämällä vahinkoilmoituksen internetissä. Tapiolalle on varattava mahdollisuus vahingon tarkastamiseen ennen vahingon korjaamista tai vahingoittuneen omaisuuden hävittämistä.

Korvaushakemukseen tulee liittää selvitys vahingon kohteeksi joutuneen omaisuuden hankintapainokasta ja -ajankohdasta. Välttämättömyystarvikkeiden osalta hakemukseen tulee liittää alkuperäiset tositteet.

Jos on tapahtunut varkaus tai muu rikos, on vahingosta tehtävä rikosilmoitus rikosentekomaan poliisille ja Tapiolalle toimitettava poliisin antama jäljennös rikosilmoituksesta.

Jos esine on vahingoittunut tai kadonnut kuljetuksen aikana, vahingosta on ilmoitettava kuljetusliikkeen tai liikenneyrityksen edustajalle ja tähän liitettävä tosite on toimitettava Tapiolalle. Ilmoittamisen laiminlyönti oikeuttaa Tapiolan vähentämään korvauksesta kohtuullisen osuuden.

Tapiolalla on oikeus lunastaa esine tai sen osa esineellä ennen vahinkoa olleesta arvosta tai maksaa esineen arvon mukainen korvaus vähennettynä korvauksen saajalle jäävän vaurioituneen esineen jäännösarvolla.

Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutusnottajan tulee viipymättä luovuttaa se Tapiolalle tai palauttaa korvaus sen osalta.

Jos esine on vakuutettu usealla vakuutuksella saman vakuutustapahtuman varalta, on korvauksen määrä yhteensä enintään aiheutunut vahingon määrä.

Vahingon torjumis- tai rajoittamisvelvollisuuksien laiminlyönnistä voi Yleisten sopimusehtojen kohdan 6.2 mukaan seurata, että korvausta alennetaan tai se evätään kokonaan.

Korvauksenhakijan velvollisuuksista, korvausoikeuden vanhentumisesta ja vakuutusyhtiön velvollisuuksista kerrotaan Yleisten sopimusehtojen kohdassa 11 ”Korvausmenettely”.

4.2 Korvauksen määrän laskeminen

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata todellisia menetyksiä, joten käytetyn omaisuuden ikä vaikuttaa vahingon määrän arviointiin. Korvattavan vahingon määrä lasketaan seuraavien ikäpoisto laskenta-

sääntöjen perusteella:

- Käyttöönottovuonna ja sitä seuraavana kalenterivuotena uuden vastaavan esineen hankintahinta korvataan kokonaan. Seuraavana kalenterivuotena korvaus on 90 % ja sitä seuraavina 80 %, 70 %, 60 %, 50 %, 40 %, 30 %, 20 %, 10 % ja 0 %. Arvoesineiden osalta päivänarvon laskennassa otetaan huomioon esineen iän, käytön, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun vastaavan seikan vaikutus esineen arvoon.
- Jos vahingoittunut matkatavara voidaan korjata, vahingon määrä on korjauslaskun mukaiset korjauskustannukset, kuitenkin enintään ikäpoistoilla laskettu matkatavaran päivänarvo. Tapioalalla on oikeus korvauksen rahana maksamisen sijaan korjauttaa tai hankkia tilalle vastaava esine.
- Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta, kuten arvonlisäverosta annetut sääökset.

Korvausta voidaan alentaa, jos vakuutettu on huolimattomuudellaan ollut aiheuttamassa vahinkoa tai laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen. Korvaus voidaan myös jättää maksamatta, jos vakuutettu tai muu korvaukseen oikeutettu on tahallisesti aiheuttanut vahingon. Korvaus voidaan evätä tai sitä voidaan vähentää myös muissa Yleisten sopimusehtojen kohdissa 2.2, 5.2, 6 ja 7 mainituissa tapauksissa.

Matkavastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja Yleisten sopimusehtojen mukaisesti vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvissa tapauksissa

- selvittää vakuutetulle esitettyjen korvausvaatimusten peruste ja määrä
- korvata toiselle aiheutetut henkilö- ja esinevahingot, joista vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa
- hoitaa oikeudenkäyntiä, jos korvausvaatimus joutuu oikeuskäsittelyyn.

1 Korvattavat vakuutus-tapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen

1.1 Toiselle aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun matkalla yksityishenkilönä toiselle aiheuttama henkilö- ja esinevahinko, joka todetaan vakuutuskauden aikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

Voimassaolevan oikeuden mukaan vahinkojen korvaamisen lähtökohdانا on, että jokainen vastaa itse kohdalleen osuneesta vahingosta. Vakuutettu voi joutua korvausvastuuseen, jos hän on aiheuttanut

vahingon huolimattomalla toiminnallaan tai vakuutettu muutoin on voimassaolevan oikeuden mukaan korvausvastuussa tapahtuneesta.

1.2 Lapsen aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka aiheuttaa lapsi, jota vahingon sattuessa ei ikänsä puolesta ole pidettävä korvausvelvollisena. Vahinko korvataan siinä laajuudessa kuin sen olisi aiheuttanut lapsi, joka on saavuttanut korvausvelvollisuuden syntymistä edellyttävän alimman iän.

Tämä säännös ei koske vahinkoa, josta joku toinen on korvausvastuussa eikä vahinkoa, joka aiheutuu sille, jonka hoidettavana lapsi vahingon sattuessa oli.

1.3 Koiran aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan tuottamuksesta riippumatta vakuutetun omistaman koiran aiheuttama henkilövahinko sekä vahinko, jonka koira aiheuttaa välitömässä yhteentörmäyksessä moottoriajoneuvon kanssa. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, josta koiran hoitaja tai joku muu kuin vakuutettu on korvausvastuussa, eikä myöskään vahinkoa, joka aiheutuu koiran hoitajalle tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvalle henkilölle.

1.4 Rajoitukset korvattavuuteen

Itselle tai työntekijälle aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetulle itselleen, muulle vakuutetulle tai oikeushenkilölle, jonka määräysvallasta vakuutetuilla yhteensä on yli puolet
- vakuutetun työntekijälle tai tähän rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan korvausta lakisääteisestä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

Sopimukseen perustuva korvausvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei korvausvastuuta olisi ilman kyseistä sitoumusta.

Tietoisuus virheestä

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu virheestä tai virheellisuudesta, josta vakuutettu oli tai hänen olisi pitänyt olla tietoinen vakuutuksen voimaantullessa.

Käytettävänä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä.

Vakuutus kattaa kuitenkin korvausvastuun, joka vakuutetulle aiheutuu hänen matkalla majoitustilana käyttämänsä osake- tai vuokrahuoneiston rakenteille tai laitteille äkillisesti tuotetusta vahingosta.

Käsitteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä tai huolehdittavana
- säilytettävänä
- suojaus- tai vahingontorjuntaveloitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutuksenottajan toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen teon luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
- muulla tavoin huolehdittavana.

Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikennevakuutuslain tai vastaavan ulkomaisen lain mukaiseen liikenteeseen käyttämisestä.

Vesi- ja ilma-alus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- rekisteröitävän aluksen tai rekisteröitävän veneen käytöstä
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutuksenottaja on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

Ympäristövahingot sekä kosteudesta ja tulvimisesta aiheutuvat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- ääriinästä, melusta, lämmöstä, hajusta, valosta tai muusta sen kaltaisesta häiriöstä
- savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta tai ilman saastumisesta
- saastumisesta tai muusta vaikutuksesta maape- rään, rakennukseen, vedenottamoon, vesialueeseen tai pohjaveteen
- kosteudesta
- sade- tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko, jonka syynä on satunnaisen virheen aiheuttama tilapäinen tapahtuma tai olosuhde taikka se, että rakennukseen tai laitteeseen on syntynyt vika tai puute äkillisesti ja odottamatta.

Ansio- tai elinkeinotoiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu aiheuttaa työtehtävässä toisen palveluksessa taikka itsenäisessä ammatti-, elinkeino- tai ansiotoiminnassa, tai joka aiheutuu vakuutetun ansiotoimintaan liittyvälle omaisuudelle.

Tahallisuus, törkeä huolimattomuus sekä rikoksen yhteydessä aiheutuvat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu pahoinpitelyn tai muun rikoksen taikka tappelun yhteydessä.

Korvausta voidaan alentaa tai evätä se, jos vakuutettu on aiheuttanut vahinkotapahtuman tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella taikka ollessaan alkoholin tai muun huumaavaan aineen vaikutuksen alaisena ja tämä seikka on oleellisesti vaikuttanut vahingon syntyyn tai määrään.

Tätä ehtokohtaa ei kuitenkaan sovelleta alle 12-vuotiaan aiheuttamaan vahinkoon.

Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutetun muusta vastuuvakuutuksesta.

2 Vahingon selvittäminen

2.1 Tapiolan velvollisuudet

Tapiola selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta, omavastuun ylittävästä vahinkotapahtumasta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos Tapiola on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään enimmäiskorvausmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkäräsineen kanssa tämän vakuutuksen piiriin kuuluvien vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutettu tähän suostu, Tapiola ei ole velvollinen korvaamaan suurempaa vahingonkorvausta tai tämän ajankohdan jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä selvittämään asiaa enempää.

2.2 Vakuutetun velvollisuudet

Vakuutetun tulee pyrkiä siihen, että Tapiolalle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen. Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido Tapiolaa, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea.

Vakuutettu on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn (ks. Yleiset sopimusehdot, kohta 11.1)
- esittämään Tapiolalle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutetun saatavilla.

Jos vahinko johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä Tapiolalle. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen Tapio-

lalle, Tapiolalla ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

3 Korvaukset

3.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan se vahingonkorvaus, jonka vakuutuksenottaja on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

3.2 Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset

Vakuutetulla on vakuutustapahtuman välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. Yleiset sopimusehdot, kohta 6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei Tapiolan kanssa erikseen toimenpiteistä sovit. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset korvataan vakuutuksesta.

3.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata sellaisia vakuutetulle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutettu on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole Tapiolan kanssa erikseen sovittu.

Jos vahingonkorvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi ja vaatimus perusteiltaan ilmeisesti koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, hoitaa Tapiola vakuutetun puolesta oikeudenkäynnin ja maksaa tästä aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset oikeudenkäyntikulut. Oikeudenkäyntikulujen korvaaminen edellyttää lisäksi, että Tapiola on voinut nimetä asianajajan, joka edustaa vakuutettua. Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

Asianajo- ja oikeudenkäyntikulut korvataan oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Palkkion ja kulujen kohtuul-

lisuutta arvioitaessa otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettun työn määrä ja laatu.

3.4 Korvauksen määrä

Yhtä matkaa kohden maksettavien korvausten yhteisenimmäismäärä on selvitys- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä. Torjuntakustannukset korvataan Yleisten sopimusehtojen kohdan 6.2 mukaisesti.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahinkotapahtumaksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan niiden kohdistuneen siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

Ostavastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vahinkotapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

3.5 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, mikä vastaa vakuutetun viaksi jäävää syylisyyden määrää ja hänen ehkä vahinkotapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

3.6 Sopimus vahingonkorvauksesta

Jos Tapiola on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vahinkojen korvaamisesta, eikä vakuutettu tähän suostu, Tapiola ei ole velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan lisäselvityksiä asiassa.

Jos vakuutettu korvaa vahingon tai tekee sitä koskevan muun sopimuksen, ei tämä sido Tapiolaa, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea.

3.7 Arvonlisävero

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säädökset.

Yleiset sopimusehdot

Näitä yleisiä sopimusehtoja sovelletaan yksityishenkilön henkilö- ja vahinkovakuutus sopimuksiin. Vakuutus on sopimus, johon sovelletaan vakuutusyhtiön laatimia vakuutusehtoja. Kuluttajaan rinnastuvan oikeushenkilön asemaa sopijaosapuolena vahvistaa Vakuutuslakia. Vakuutuslakia (543/94) sisältää asiakkaan ja vakuutusyhtiön väliseen sopimussuhteeseen sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksiin vaikuttavia säännöksiä. Vakuutuslakia säännöksiä sovelletaan kokonaisuudessaan tähän vakuutus sopimukseen.

Seuraavassa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä ja asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä sekä muita Tapiolan asiakassuhteissa noudatettavia yleisperiaatteita ja sopimusehtoja.

Näiden Yleisten sopimusehtojen lisäksi vakuutus sopimukseen sovelletaan vakuutus kirjaa merkittävät vakuutusehdoja ja suojeluohjeita sekä Suomen lakia.

Vakuutusyhtiötä valvova viranomainen on Finanssivalvonta.

1 Eräät keskeiset käsitteet

(VSL 2 §, 6 §, 16 §, 17 § ja 31 §)

Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö määritellään vakuutus kirjassa ja vakuutusehdoissa, joita ovat Yleiset sopimusehdot ja kuhunkin vakuutukseen sovellettavat erityisehdot.

Tapiolalla tarkoitetaan Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiolaa.

Vahinkovakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, vahingonkorvausvelvollisuuden tai muun varallisuusvahingon aiheuttaman menetyksen varalle.

Henkilövakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, jonka kohteena on luonnollinen henkilö. Lapsi-, tapaturma- ja matkustajavakuutukset ovat henkilövakuutuksia.

Ryhmäetuvakuutuksella tarkoitetaan sellaista ryhmälle tarjottavaa vakuutusta, jonka vakuutusmaksun suorittaa kokonaan tai osittain vakuutettu.

Vakuutusnottaja on se, jolla on tehnyt Tapiolan kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutuskausi on sovittu vakuutus kirjaa merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutus sopimus jatkuu sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei jompikumpi sopimuspuoli irtisano sopimusta.

Vakuutusmaksu on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on säännöllisin väliajoin sovittu maksettavaksi.

Vakuutustapahtuma on se vahinko tai tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta.

Suojeluohje on vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

2 Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä

2.1 Tapiolan tiedonantovelvollisuus

(VSL 5 § ja 9 §)

Tapiola antaa ennen vakuutus sopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle vakuutus tarpeen arvioimiseksi ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tietoja Tapiolan omista vakuutus muodoista, vakuutus maksuista ja vakuutusehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutus turvan olennaisiin rajoituksiin. Vakuutuksen etämyynnissä annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitettuja ennakkotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esimerkiksi vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

Jos Tapiola tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutusnottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutusnottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

2.2 Vakuutusnottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

(VSL 22 §, 23 § ja 24 §)

Vakuutusnottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset Tapiolan esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä Tapiolan vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutusnottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheetonta viivytystä oikaista Tapiolalle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutus sopimus ei sido Tapiolaa. Tapiolalla on oikeus pitää suoritettua vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

2.2.1 Seuraukset vakuutusnottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä vahinkovakuutuksessa

(VSL 23 §, 34 § ja 58 §)

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko

korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutusentottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutusentottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutusentottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta korvauksen alentamiseen.

2.2.2 Seuraukset vakuutusentottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä henkilövakuutuksessa

(VSL 24 §)

Jos vakuutusentottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa ja Tapiola ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on Tapiola vastuusta vapaa.

Jos Tapiola olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehtoilla, kuin oli sovittu, Tapiolan vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutusentottajan tai vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

3 Tapiolan vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo

3.1 Tapiolan vastuun alkaminen

(VSL 11 §)

Tapiolan vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutusentottajan kanssa, kun Tapiola tai vakuutusentottaja on hyväksynyt toisen osapuolen tarjouksen. Hyväksymishetki on silloin, kun vastaus on annettu tai lähetetty. Alkamisajankohta voidaan sopia osapuolten kesken tätä myöhemmäksi, mutta ei aikaisemmaksi.

Jos vakuutusentottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen Tapiolalle ja jos on ilmeistä, että Tapiola olisi hakemuksen hyväksynyt, Tapiola vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutus tapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutusentottaja on antanut tai lähettänyt Tapiolan edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi Tapiolalle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokaudenaikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

Määräaikaisessa vakuutuksessa Tapiolan vastuu alkaa, kun vakuutuskautta koskeva vakuutusmaksu on suoritettu.

3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle

(VSL 10 §)

Vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät vakuutetun vakuutushakemuksen antamisen tai jättämisen mukaisen ajankohdan terveydentilan perusteella. Tapiola ei hylkää henkilövakuutusta koskevaa hakemusta sillä perusteella, että vakuutus tapahtuma on sattunut tai sen henkilön, jolle vakuutusta haetaan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat on annettu tai lähetetty Tapiolalle.

3.3 Vakuutus sopimuksen voimassaolo

(VSL 16 §)

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovittu vakuutuskauden

kerrallaan, jollei vakuutusentottaja tai Tapiola irtisano sopimusta. Vakuutus sopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 16 mainituista syistä.

Määräaikainen vakuutus sopimus on voimassa sovittu ajan.

4 Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun maksaminen

(VSL 38 §)

Vakuutusmaksu on maksettava yhden kuukauden kuluessa siitä, kun Tapiola on lähettänyt vakuutusentottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse maksaa ennen Tapiolan vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovittu vakuutusmaksu kauden tai vakuutuskauden alkamista. Jos Tapiolan vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse suorittaa ennen vastuun alkamista.

Määräaikaisen vakuutuksen vakuutusmaksu on suoritettava ennen vakuutuksen voimaantuloa. Vakuutusmaksun suorittaminen on Tapiolan vastuun alkamisen edellytys.

Jos vakuutusentottajan maksu ei riitä kaikkien Tapiolan vakuutusmaksusääntöjen maksamiseen, on vakuutusentottajalla oikeus määrätä mitä vakuutusmaksusääntöjä maksulla lyhennetään.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen (VSL 39 §)

Jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun suorittamisen edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, Tapiolalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutuksenottaja suorittaa vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluttua. Tapiola mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutuksenottajan maksuvaiveuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa omatta syyttään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaiseen jatkumiseen.

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, myöhästymisajalta on suoritettava viivästyskorkoa korkolain mukaan.

4.3 Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun maksaminen (VSL 42 §)

Jos vakuutuksenottaja maksaa vakuutusmaksun sen jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, Tapiolan vastuu alkaa maksun maksamisesta seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos Tapiola ei kuitenkaan halua saattaa päättynyttä vakuutusta uudelleen voimaan, Tapiola ilmoittaa 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun maksamisesta lukien vakuutuksenottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

4.4 Päättyneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen (VSL 39 § ja 43 §)

Jos vakuutus on päättynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun suorittamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutuksenottaja maksaa suorittamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Tapiola mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa. Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, Tapiolan vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä.

4.5 Vakuutusmaksu vakuutuksen päättyessä kesken vakuutuskauden (VSL 45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, Tapiolalla on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa.

Tapiola palauttaa vakuutuksenottajalle vakuutuskauden loppuosaa vastaavan osan maksetusta vakuutusmaksusta. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menetetty viipillisesti kohdassa 2.2 tarkoitetuissa tilanteissa. Vakuutusmaksua ei myöskään palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa.

4.6 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Palautettavasta vakuutusmaksusta voidaan vähentää palautuksen saajan maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut Tapiolan erääntyneet riidattomat saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana

5.1 Tapiolan tiedonantovelvollisuus (VSL 6, 7 ja 9 §)

Vakuutus sopimuksen solmimisen jälkeen Tapiola antaa vakuutuksenottajalle vakuutuskirjan sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana Tapiola lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä (vuositiedote).

Jos Tapiola tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutuksenottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka Tapiola tai sen edustaja on vakuutustapahuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vahinkovakuutuksessa (VSL 26 ja 34 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa Tapiolalle vakuutus sopimusta päätettäessä ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutus kirjan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutuksenantajan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä.

Vakuutuksenottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta Tapiolalle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuosiedotteen saamisesta. Tapiola muistuttaa vakuutuksenottajaa tästä velvollisuudesta vuosiedotteessa. Tällaisia vakuutuksenottajan ilmoitettavia asioita ovat esimerkiksi vakuutuksen kohteesta suoritettut korjaus-, muutos- tai laajennustyöt ja vakuutuksen kohteen käyttötarkoituksen muuttaminen. Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman määrän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

5.3 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus henkilövakuutuksessa

(VSL 24 ja 27 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa Tapiolalle vakuutussopimusta päätettäessä ilmoitettujen ja Tapiolan vastuun arvioimisen kannalta merkityksellisten vahingonvaaraa lisäävien seikkojen, kuten ammatin, harrastusten ja asuinpaikan muutoksista tai muun vakuutusturvan päättymisestä. Tällaisesta muutoksesta on ilmoitettava Tapiolalle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuosiedotteen saamisesta. Terveystilan muutoksesta ei tarvitse ilmoittaa. Tapiola muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuosiedotteessa.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä ja Tapiola ei asiantilasta muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on Tapiola vastuusta vapaa. Jos Tapiola tosin olisi jatkanut vakuutusta mutta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, Tapiolan vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai muun vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntyminen

6.1 Velvollisuus noudattaa vahinkovakuutuksen suojeluohjeita

(VSL 31 ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, taikka jos vakuutetun alkoholiin tai huumausaineen käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholiin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, Tapiola suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus vahinkovakuutuksessa (pelastamisvelvollisuus)

(VSL 32, 34 ja 61 §)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhattessa vakuutetun tulee kykujensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin Tapiolan oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksen tekijöille rangaistusta, jos Tapiolan etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa Tapiolan vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita. Tapiola korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylittettäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitettua pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, taikka jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineen käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksista, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

Tapiola on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman (VSL 28 ja 30 §).

7.1 Vahinkovakuutus (VSL 30 § ja 34 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus (koskee vain vakuutussopimuksia, joissa on vastuuvakuutus)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, Tapiola suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7.2 Alkoholin tai muun huumausaineen vaikutus moottoriajoneuvovakuutuksissa

Harkittaessa korvauksen maksamista moottoriajoneuvovakuutuksen perusteella noudatetaan edellä esitetyn lisäksi seuraavaa:

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrasa uloshengitysilmaa, suoritetaan korvausta vai erityisestä syystä. Samoin menetellään, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa muuten alkoholin tai muun huumausaineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumausaineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa alkoholin tai muun huumausaineen vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumausaineen yhteisvaikutuksen alaisena muutoin kuin edellisessä kappaleessa mainituissa tapauksissa, voidaan korvausta alentaa sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

7.3 Henkilövakuutus

7.3.1 Vakuutetun aiheuttama vakuutustapahtuma (VSL 28 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, Tapiolan vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

7.3.2 Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma (VSL 29 §)

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman, Tapiola on häneen nähden vastuusta vapaa.

Henkilö, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jota ei voi iän tai mielentilan takia tuomita rangaistukseen rikoksesta, voi saada vakuutuskorvauksen tai osan siitä vain jos se katsotaan kohtuulliseksi, kun otetaan huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutuskorvauksesta, jota ei makseta vakuutustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

8 Samastaminen vahinkovakuutuksessa

(VSL 33 §)

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suoje-
luohjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvolli-
suudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

- 1) joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinnattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta;
- 2) joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan; tai
- 3) joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudesta ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suoje-
luohjeiden noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajana olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suoje-
luohjeen noudattamisesta.

9 Syyntakeettomuus ja pakkotila

9.1 Vahinkovakuutus

(VSL 36 §)

Tapiola ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suoje-
luohjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli 12 vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Tapiola ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5.2, 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman taikka laiminlyödessään vahinkovakuutuksen suoje-
luohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuuden toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa. Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 8 tarkoitettuun vakuutettuun samastettavaan henkilöön.

9.2 Henkilövakuutus

(VSL 36 §)

Tapiola ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuun kohtaan 7 jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman oli 12 vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Tapiola ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5.3 ja 7 jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumi-

sen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide olisi puolustettavissa.

10 Edunsaajamääräys henkilö- vakuutuksessa

10.1 Edunsaaja

(VSL 47 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä henkilö, jolla on vakuutuksenottajan tai vakuutetun sijasta oikeus suoritettavaan vakuutuskorvukseen (edunsaaja). Vakuutuksenottaja voi muuttaa tai peruuttaa edunsaajamääräyksen, jos vakuutustapahtumaa, jossa määräys on tarkoitettu sovellettavaksi, ei ole sattunut.

Jos edunsaajamääräys on voimassa, ei vakuutetun kuoleman johdosta suoritettava vakuutuskorvaus kuulu vakuutetun kuolinpesään. Vakuutuskorvaus kuuluu vakuutetun kuolinpesään, jos edunsaajamääräystä ei ole eikä korvausta ole määrätty vakuutusehdoissa suoritettavaksi vakuutuksenottajalle.

10.2 Edunsaajamääräyksen muoto

(VSL 48 §)

Edunsaajamääräys taikka sen peruuttaminen tai muuttaminen on mitätön, jollei sitä ole kirjallisesti ilmoitettu Tapiolalle.

11 Korvausmenettely

11.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet

(VSL 32 §, 69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on annettava Tapiolalle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen Tapiolan vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko vakuutustapahtuma sattunut, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on suoritettava. Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan omalla kustannuksellaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös Tapiolan mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Tapiola ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset. Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut Tapiolalle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä Tapiolan vastuun arvioimisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Vakuutetun tulee mahdollisuuksiensa mukaan osallistua vahingon selvittelyyn sekä myötävaikuttaa vahingon todellisen syyn ja aiheuttajan saamiseen selville. Vakuutettu ei saa poistumalla vahinkopaikalta, nauttimalla vahingon jälkeen alkoholia tai huumausaineita taikka muulla tavoin vaikeuttaa vahingon selvittämistä.

Tapiolalle on varattava tilaisuus tarkastaa vaurioitunut omaisuus ennen kuin sitä ryhdytään korjaamaan tai hävittämään.

11.2 Korvausoikeuden vanhentuminen (VSL 73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava Tapiolalta vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai jos vakuutus on otettu vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

11.3 Tapiolan velvollisuudet (VSL 7 §, 9 §, 68 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen Tapiola antaa korvauksen hakijalle kuten esimerkiksi vakuutetulle, edunsaajalle ja kohdassa 17.4. tarkoitetuissa tilanteissa vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsineelle tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutus sopimuksen mukaiseen suoritusvelvollisuuteen.

Tapiola suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutus sopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään 30 päivän kuluessa siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, Tapiola suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan. Viivästyneelle korvaukselle Tapiola maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä Tapiola lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Tapiola ilmoittaa vajaanvaltaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaanvaltaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutus korvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1000 euroa.

11.4 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Korvauksesta voidaan vähentää vakuutetun ja vakuutuksen, josta korvausta haetaan, maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut Tapiolan erääntyneet riidattomat saatavat yleisten kuittaus edellytysten mukaisesti.

12 Vakuutuskorvaus vahinkovakuutuksessa

12.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto (VSL 57 §)

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutus määrä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi. Tapiola ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutus määrä on olennaisesti perustuu Tapiolan tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan ylivakuutuksesta vakuutus määrän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

12.2 Alivakuutus (VSL 58 §)

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutus määrä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Tapiola korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutus määrän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutus määrä on olennaisesti perustuu Tapiolan tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan vahingon määrällisenä, kuitenkin enintään vakuutus määrän mukaisena.

13 Muutoksenhaku Tapiolan päätökseen

(VSL 8 §)

Vakuutuksenottajalla tai korvauksen hakijalla on käytettävissään eri keinoja saadakseen muutosta Tapiolan päätökseen. Hänellä on oikeus nostaa kanne Tapiolaan vastaan. Ennen sitä hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuosituksia lautakunnista. Lautakuntakäsittely ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asioita, joka on käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

13.1 Itseoikeaisuus

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksen hakija epäilee virhettä Tapiolan korvauspäätöksessä tai muussa päätöksessä, hänellä on oikeus saada lähempää tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Tapiola oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

13.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta sekä ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksen hakija on tyyty-

mätön Tapiolan päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Se on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia pankki-, vakuutus- ja arvopaperiasioissa.

Tapiolan päätös voidaan viedä Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksistä, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutusshuoneissa.

Tapiolan päätös voidaan saattaa ratkaistavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella.

Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

13.3 Käräjäoikeus (VSL 74 §)

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tydy Tapiolan päätökseen, hän voi panna vireille kanteen Tapiolaa vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai Tapiolan kotipaikan taikka vahinkopai-kan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu. Kanne Tapiolan tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon Tapiolan päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

14 Tapiolan takautumisoikeus

14.1 Tapiolan takautumisoikeus kolmatta kohtaan (VSL 75 §)

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy Tapiolalle sen suorittamaan korvausmäärään saakka. Henkilövakuutuksen osalta Tapiola voi vaatia takautumisoikeuden nojalla ainoastaan sairauden tai tapaturman aiheuttamat kustannukset ja varallisuuden menetykset.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy Tapiolalle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa huolimattomuudestaan riippumatta.

Vakuutuksissa, joiden kohteena on moottoriajoneuvo, Tapiolalle syntyy takautumisoikeus edellä sanottuista riippumatta myös sitä kohtaan, joka on aiheuttanut vahingon

1. huolimattomuudesta ajettaessa luvottomasti käyttöön otetulla ajoneuvolla
2. kuljettaessaan vakuutuksen kohdetta sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa
3. kuljettaessaan vakuutuksen kohdetta muuten alkoholin tai muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena tai alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin oli tuntuvasti huonontunut.

14.2 Tapiolan takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan vahinkovakuutuksessa (VSL 75 §)

Tapiola saa vaatia kohdassa 17.1 tarkoitetulle vakuutetulle suorittamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 8 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman (kohta 7) tai laiminlyönyt alla mainittujen kohtien mukaisen velvollisuuden:

- 2.2 (tiedonantovelvollisuus ennen vakuutus sopimuksen tekemistä)
- 5.2 (tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä)
- 6.1 (velvollisuus noudattaa suojeluohjeita)
- 6.2 (vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus).

Tapiola saa takautumisoikeuden nojalla vaatia suoritettua korvauksen kokonaan, jos Tapiola olisi kohdissa 2.2, 5.2, 6 ja 7 mainituilla perusteilla vastuusta vapaa tai oikeutettu epäämään korvauksen. Jos korvausta olisi edellä mainittujen kohtien mukaisesti alennettu, Tapiola saa vaatia takaisin alennusta vastaavan osan korvauksesta.

15 Vakuutus sopimuksen muuttaminen

15.1 Vahinkovakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (VSL 18 §)

Tapiolalla on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa; tai
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun Tapiolalle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutus kirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Tapiola lähettää ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.2 Henkilövakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (VSL 20 §, 27 §)

Tapiolalla on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu;
- 2) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menettänyt vilpillisesti täyttäänsä kohdassa 2.2. mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovitte- lun vuoksi kohdan 2.2.2 mukaan sitoo Tapiolaa tai
- 3) vakuutuksenottajan tai vakuutetun Tapiolalle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos ja Tapiola olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla siinä tapauksessa,, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä. Tapiola lähettää vakuutuksenottajalle ilman aiheetonta viivytystä, saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta, ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.3 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

15.3.1 Ilmoitusmenettely (VSL 19 § ja 20 a §)

Tapiolalla on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnon-tapahtuma, suuronnettomuus)
- vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Tapiolalla on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin

vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutus-sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos Tapiola tekee vakuutus-sopimukseen kohdassa 15.3 kuvattuja muutoksia, Tapiola lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan vahinkovakuutuksessa sen vakuutuskauden, henkilövakuutuksessa sen vakuutusmaksukauden tai, jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, sen kalenterivuoden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

15.3.2 Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos Tapiola muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin kohdassa 15.3.1 luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, Tapiolan on irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

16 Vakuutus-sopimuksen päättyminen

16.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus (VSL 12 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty Tapiolalle.

Irtisanomisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos vakuutus-sopimuksen sovittu voimassaoloaika on lyhyempi kuin 30 päivää.

16.2 Tapiolan oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden aikana (VSL 15 §)

Tapiolalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos Tapiola oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun Tapiolalle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olen-

naisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota Tapiolan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä

- 3) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeleuhjeen noudattamisen
- 4) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai
- 5) vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut Tapiolalle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä Tapiolan vastuun arvioimisen kannalta.

16.3 Tapiolan oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutuskauden aikana

(VSL 17 §)

Tapiolalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

- 1) vakuutuskenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja Tapiola ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu;
- 2) vakuutuskenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus sopimus tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo Tapiolaa;
- 3) vakuutuskenottajan tai vakuutetun Tapiolalle sopimusta päätettäessä ilmoittamisessa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos eikä Tapiola olisi myöntänyt vakuutusta siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä;
- 4) vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutus tapahtuman;
- 5) vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut Tapiolalle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä Tapiolan vastuun arvioimisen kannalta

16.4 Ryhmäetuvakuutuksen irtisanominen

(VSL 17 b §)

Jos ryhmäetuvakuutuksen vakuutuskenottaja eroaa tai erotetaan ryhmän jäsenyydestä, ryhmäetuvakuutus päättyy. Tapiola ilmoittaa vakuutuskenottajalle kirjallisesti päättymisperusteiden ja -ajankohdan. Vakuutus päättyy aikaisintaan kuukauden kuluessa ilmoituksen lähettämisestä.

16.5 Tapiolan irtisanomismenettely

(VSL 15 § ja 17 §)

Tapiola suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa

ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluessa irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Tapiolan oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

16.6 Tapiolan oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden lopussa

(VSL 16 §)

Tapiolalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

16.7 Tapiolan oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutusmaksukauden lopussa

(VSL 17 a §)

Tapiolalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutusmaksukauden lopussa. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutuskenottajalla on vastaavasti oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi kalenterivuoden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, viimeistään kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutusta ei kuitenkaan irtisanoa sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, eikä sen vuoksi, että vakuutustapahtuma on sattunut.

16.8 Omistajan vaihdos vahinkovakuutuksessa

(VSL 63 §)

Vahinkovakuutus sopimus päättyy, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuskenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Jos vakuutustapahtuma sattuu 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä, omaisuuden uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jollei hän itse ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

Mikäli omaisuutta koskevaan vakuutukseen on liitetty muita vakuutuksia, esim. vastuu-, oikeusturva- tai keskeytysvakuutus, päättyy tällainen vakuutus sopimus välittömästi omaisuuden siirtymässä uudelle omistajalle.

17 Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa

17.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuus koskeva vakuutus on voimassa

(VSL 62 §)

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa kohdissa "Vakuutetut" on muutoin määrätty vakuutetus-

ta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

17.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua

(VSL 65 §)

Tapiola vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epämieliseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 5.2) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos kohdassa 17.1 tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä. Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta suoritettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella Tapiolan kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi, jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu, tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan, taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

17.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta

(VSL 66 §)

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus eräänntyneen saatavan vakuudeksi. Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostanutta. Kiinnityksenhalti-

tijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen on säädetty.

17.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa

(VSL 67 §)

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutus sopimuksen mukainen korvaus suoraan Tapiolalta, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos Tapiolalle esitetään korvausvaatimus, Tapiola ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä. Jos Tapiola hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

17.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa

(VSL 68 §)

Vahinkoa kärsineellä on oikeus nostaa Tapiolan korvauspäätöksen johdosta kanne Tapiolaa vastaan tai saattaa asia Vakuutuslautakunnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi kohdan 13 mukaisesti.

Vahinkotietojen käsittely

Tapiola luovuttaa tietoja Tapiolaan ilmoitetuista vahingoista vakuutusyhtiöiden yhteiseen vahinkorekisteriin.

Samalla Tapiola tarkistaa, mitä vahinkoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Tapiola käyttää tietoja vain korvauskäsittelyn yhteydessä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden torjumiseksi.

Tapiola tallentaa kaikki korvausasiointiin liittyvät puhelut.